Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis.
(First Lithuanian Workers' Daily)
Išeina Kasdien, Apart Nedėldienių.

Laisvė

Darbininkai Visų Šalių, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsite, Tik Retėžius, o Išlaimėsite Pasaulį!

No. 236 Telephone, Stagg 3878 Brooklyn, N. Y., Šeštadienis, Spalių (October) 4, 1930 Pavienio Numerio Kaina 4c Metai XX, Dienraščio XII

Minia Bedarbių Prispyrė Hooveri

KRISLAI

Kaip Ten Ištikro Esama? Prakalbos ir Apšvieta. Kas Platinti? Gevalt, Šaukia Juodieji Rytoj.

Rašo *Petruška*

Tegul kiekvienas SLA. narys paklausia fašistų pildomosios tarybos, kaip ten ištikrųjų esama su tais *trimi šimtais tūkstančių dolerių?* Pereitam seime fašistai raportavo, kad S.L.A. turinti $1,359,149.18. Dabar ta pati fašistinė taryba skelbia, SLA. turįs $1,051,000... Išeina, kad į tris mėnesius nudilo trys šimtai tūkstančių dolerių.

Vienas norisi paklausti, ar fašistai įskaito į tuos $1,051,000 ir Devenių paskolą Waterburyj—paskolą, kuri buvo duota Užunario vardu?

Mes labai pageidautum, kad šiemet Zdaniūtės vardas ir vėl būtų "Laisvės" vajininkių sąraše. Atsimink, Daratyte, kad mūs visuomenė jūs nepamiršo ir ji mano, jog stodama darban, šiemet jūs daug daugiau galėtumėt nuveikti, negu užpereitais metais.

Drg. L. Pruseika turi prakalbų maršrutą vakaruose, o drg. Krasauskas Ssu enu Vincu—kietosios anglies srityje. Į pabaigą šito mėnesio ir pradžioj kito—drg. A. Bimba apvažinės Mass., N. H. ir Conn. valstijų darbininkų kolonijas. Be to, kiti kalbėtojai pripuolamai sakys prakalbas.

Dar kartą primenam draugams prakalbų rengėjams: nepasitenkinkit tik kalbėtojais: prakalbos-masiniai mitingai turi būt išnaudojami ir kitokiem apšvietos platinimo tikslam: verbavimui į ALDLD. narių, gavimui naujų mūs dienraščiam—"Laisvei" ir "Vilniai" skaitytojų, ir labiausiai, platinimui brošiuraičių ir storesnių knygų! Platinimo literatūros dar ir iki šiam laikui mes neįgyvendinome kaip jis turi būti įgyvendintas.

Štai kelios brošiuros: "Ar Stebūklai Pagydo?", "Vytautas Mažasis", "Religija ir Piktadarystės", "Kas yra Trockizmas?", etc., etc. Jos reikia platinti visu baru. Klerikalai dar vis tebesilaiko po savo juodu skvernu tūkstančius lietuvių darbininkų. Niekas jų taip efektyviai negalės patraukti link mūs, kaip gera literatūra.

New Yorko krikščioniškoji dvasiškija ir policija dūksta del to, kad ant tūlos bažnyčios sienos New Yorke kažin kas užrašė: "Vote Communist". Gevalt, šaukia juodoji armija. Komunistai tokį "baisų" pasikėsinimą padarė. Gerai, ponuliai, bet jūs tas bažnyčias naudojate agitacijai už republikonus, demokratus ir socialistus. Jeigu tas nėra nusidėjimu, tai iš kur jūs gaunate nusidėjimą čia? Skirtumas, vadinasi, nėra principe, o tik tame, kad jūs savo agitaciją varote iš vidaus. Gi čia darbininkas iškėlė tą obalsį išoryj.

Iki šiol dar niekur mūs spaudoj nemačiau straipsnelio tų draugių, kurios pereitą žiemą pabėgo iš Zarasų kalėjimo į Sovietų Sąjungą. Reikėtų, kad jos parašytų, nupiešdamos apie tą baisų gyvenimą, kurį velka šimtai Lietuvos darbininkų ir darbininkių. Kodel jos, sakysim, negalėtų pagaminti brošiuraitės tuo klausimu?

Rytoj Labor Lyceum Svetainėje, Brooklyne, įvyksta Aido koncertas. Nereikia nė sakyti, kad visi turime jame dalyvauti, nes choras yra darbininkų ir jis visuomet dalyvauja mūs parengimuose su dainomis. Brooklyno apielinkės darbininkai turėtų pasirūpinti skaitlingai atsilankyti. Brooklyniečiai tai dalyvaus.

Sako, kad Aztekų ir Chiniečių Civilizacija Artima

LOS ANGELES, Cal.—Archeologas G. Rydenas sako, jog senovės Meksikos gyventojai aztekai turėję ryšių su chiniečiais. Tai rodą radėnos, iškastos Jalisco provincijoj, Meksikoj. Tomis radėnomis yra tūli indai, surasti žemėje. Indai buvę daryti apie 2,500 metais prieš krikščionybę. Rydenas pargabeno jų čionai apie 26.

Jis mano, kad aztekų civilizacija turėjo daug bendro su chiniečių ir net aigiptiečių. Daug ypatybių iškasenos turi chiniškų. Jeigu taip, tai daugiau negu aišku, kad ne Kolumbas buvo pirmas suradęs Ameriką.

Sekmadienį Balkanų Valstybėl. Konferencija

ATHENAI.— Čionai sekamą sekmadienį (spalių 5 d.) prasidės Balkanų šalių atstovų konferencija. Dalyvaus: Graikija, Rumunija, Bulgarija, Jugoslavija ir Turkija. Neoficialiai dalyvaus atstovai nuo Jungtinių Valstijų, SSSR ir Tautų Sąjungos. Konferencijos tikslas: "suvienyti visas Balkanų pussalio tautas bendram, taikiam darbui". Tai bus, jei viskas gerai pavyks, savos rūšies Tautų Sąjunga. Tačiaus yra aiškių davinių, kad toji mažytė "Tautų Sąjunga" vyriausiai bus nukreipta prieš Sovietų Sąjungą.

14 Mainierių Užmušta Anglijos Mainoje

LONDONAS. — Netoli Walsall, Staffordshire srityj, Grove mainoje, įvyko eksplozija, kurioje žuvo keturiolika mainierių. Nežinia, ar juos eksplozija užmušė, ar žemė gyvus užgriuvo. Tiek žinoma, kad jie yra negyvi. Šeimos paliktos verkia prie mirties vietovės. Jau dvylika lavonų ištraukta. Likusieji du dar jieškoma.

Streikuoja Studentai

HAMILTON, Ontario. — Vietinės Komercijos viduriniės mokyklos studentai apskelbė streiką; reikalauja trumpesnių valandų mokymosi. Iki šiol jie mokindavosi šešias valandas kas dien.

NEW YORKO VALSTIJOS KOMUNISTŲ KANDIDATAI OFICIALIAI JAU PADĖTI ANT BALSAVIMO SĄRAŠO

28,737 Piliečių Parašų Gauta ir Įteikta Albanės Valdžiai; Virš 100,000 Darbininkų Namai Aplankyta; 15,000 Partijos Platformų Išdalinta

NEW YORK.—Pagaliaus New Yorko valstijos komunistai oficialiai padėjo savo kandidatus ant balsavimo sąrašo. Po sunkiam ir dideliam darbui, jie surinko 28,737 piliečių parašų ir įteikė juos Albany valdžiai.

Vadinasi, Fosteris, Engdahl, Moore, Brill ir kiti komunistų kandidatai oficialiai pripažinti komunistų kandidatais ir už juos visi darbininkai galės balsuoti.

Per šį laiką Komunistų Partijos nariai ir jų artimi simpatikai apsilankė į virš 100,000 namų ir pardavė 15,000 partijos platformų. Desėtkai tūkstančių Daily Workerio išplatinta.

Sekami komunistų valstijiniai kandidatai:

William Z. Foster,—į gubernatorius.

J. Louis Engdahl,—vicegubernatorius.

Richard B. Moore — prokurorą.

Franklin B. Brill—valstijos kontrolierių.

Kiekvienas darbininkas, priešingas kapitalistinei sistemai, priešingas bedarbei ir tam vargui, katrą kapitalistinė sistema antmetė, turės progos balsuoti už virš minėtus kandidatus, už darbininkų partiją.

Du trečdaliai gautų piliečių parašų surinkta New Yorke ir jo priemiesčiuose.

Tai didelis darbas atliktas. Atidaryta daugeliui darbininkų akys. Supažindinta tūkstančiai darbininkų su komunistine platforma.

Dabar kiekvieno komunisto, ir simpatiko pareiga yra žiūrėti, kad kuodaugiausiai darbininkų paduotų savo balsus už komunistų kandidatus.

Tam reikia naudoti visokios priemonės pertikrinimui darbininkų ir jų patraukimui savon pusėn.

Registruokitės!

Atsiminkt lapkričio 4 d.!

Iškirto Pačiai Juoką, Bet Pats Jau Nesijuokė

MANDAN, N. D.— Edvardas Loran dažnai sakydavo savo broliui Tadui, kad jis, Edvardas, kada nors ims ir iškirs gerą juoką savo pačiai: jis ims kada nors ir nuduos pasikorusiu. Anot jo, tai bus daug juoko.

Pereitą ketvirtadienį Edvardas ir išbandė: nuėjo į rūsį ir ten pasikorė. Deja, jis jau negalėjo tuo juoku pasijuokti. Palaidotas penktadienį. Jo lavonas kabojo tik vienu ketvirtadaliu colio nuo žemės.

Perujiečiai Užpuolė Ant Ramių Braziliečių

SAO PAULO.— Govėdos perujiečių perėjo Brazilijos rubežių ties Javry ir užpuolė ant braziliečių gyventojų. Iškilo didelės kovos. Keletas braziliečių namų sunaikinta.

STIMSONAS SAKO NESIKIŠIĄS Į KIUBĄ

WASHINGTON.— Valstybės sekretorius Stimson pareiškęs spaudos atstovams, kad J. V. nesikišiančios į Kiubos vidujinius reikalus, nepaisant, į kurią pusę dalykai virs.

Amerikos Žmonės į Metus Prageria Mūnšaino Už Apie Tris Bilionus Dolerių

WASHINGTON.— Sąjunga Prieš Blaivybės įstatymą pareiškia, kad Amerikos žmonės į metus prageria už $2,848,000,000 mūnšaino. Per aštuoniolika mėnesių šita sąjunga tyrinėjo ir po to kiauro tyrimo paskelbė šituos davinius.

Per metus laiko išgeriama apie 790,000,000 galionų alaus, 110,000,000 vyno, ir 200,000,000 spirito.

Apskaičiuojama, kad jei šiandien nebūtų blaivybės įstatymo, tai žmonės daugiau pinigų visvien nepragertų. Be to, gal būtų protingesni, mažiau sudurnavotų nuo naminės ir visokių nuodų, kuriuos šiandien išlaka vietoj "naminės".

Sovietų Prekės Smarkiai Veržiasi į Šveicariją

GENEVA.—Iki šiol Sovietų Sąjungos prekės čia mažai buvo matomos, bet pastaruoju laiku smarkiai pradėjo veržtis. Jeigu birželio mėnesį į Šveicariją buvo įgabenta išviso tik apie 3,300,000 kilogramų (7,260,000 svarų) prekių, tai jau liepos mėnesį jų įgabenta 21,800,000 ir rugpjūčio mėnesį 28,600,000 kilogramų. Šitos prekės vyriausiai susidėjo iš maisto produktų. Bet šale to, buvo odos ir net pigių laikrodukų.

Šveicarijos kapitalistinė laikraštija nusigandusi. Šaukiasi į valdininkus "gelbėti šalį" nuo bolševistinio pavojaus. Reikalaujama naujų muitų įstatymai prieš Sovietų prekes.

Reikalauja Leisti Jam Žudyti ir Valdyti

HAVANA, Kiuba.— Kiubos diktatorius Machado sušaukė šalies kongresą ir pareikalavo, kad jam būtų leista valdyti ir žudyti iki lapkričio 1 d. rinkimų į kongresą. Jis nori panaikinti bent kokią laisvę, kurią garantuoja konstitucija, ir paskelbti karo stovį visoj šalyj. Ir tokiose aplinkybėse Machado pasirįžęs pravesti rinkimus taip, kad jie jam išeitų sveikaton.

Padėtis labai įtempta. Gyvenimas darbininkų darosi vis labiau ir labiau nepakenčiamas. Laukiama sukilimų.

Fašistai Negavo Dviejų Trečdalių Atstovų

HELSINGFORSAS, Finliandija.— Šitos šalies balsavimuose į parlamentą fašistai negavo dviejų trečdalių atstovų, kaip jie tikėjosi ir todel negalės pravesti savo pasimotų įstatymų legaliai. Bet jie tai tikisi padaryti ginkluotu perversmu, smurtu.

Komunistai buvo neprileisti prie šitų balsavimų.

Banko Darbininkas Apsivogė ir Prasilošė

WORCESTER, Mass.—E. W. Putnam, 38 metų amžiaus Mechanics National Banko darbininkas, laike pastarųjų penkerių metų pavogė iš banko $59,256.86. Milžinišką dalį tų vogtų pinigų Putnam praleido basebolės laižybom. Jis suimtas ir padėtas po $7,500 bėla.

DEMONSTRUODAMI REIKALAVO DARBO ARBA DUONOS, SOCIALĖS BEDARBĖJ, SENATVĖJ IR LIGOJ APDRAUDOS

Policija Žvėriškai Užpuolė Tūkstantinę Bedarbių Minią ir Buožėmis ir Arklių Kanopomis Skaldė Jų Galvas.

CLEVELAND, Ohio.— Pereitą ketvirtadienį čionai lankėsi Jungtinių Valstijų prezidentas Hooveris sakyti prakalbos bankierių konvencijoj, kuri įvyko Public Hall auditorijoj, pačiam centre.

Tuojaus po pietų į Clevelando miesto centralinę aikštę rinkosi minia bedarbių ir dirbančiųjų darbininkų, kur buvo sakoma prakalbos. Masinis mitingas įvyko kaip tik ties Cleveland viešbučiu, kur Hooveris ir jo bendrai buvo apsistoję.

Hooveris Clevelandan buvo priimtas labai šaltai, be jokių ovacijų ir karštesnių pasitikimų. Sėdėdamas viešbutyj jis matė aikštėje tūkstančius žmonių, kurių galvų viršuje žėrėjo iškabos su užrašais: "Šalin Hooveris!", "Mes Norim Darbo"; "Darbo Arba Duonos!" "Priimt socialės apdraudos bilių!", etc. etc.

Hooveris Prasmunka

Bedarbių minia laukė, žiūrėdama į viešbutį, trokšdama tuos reikalavimus priduoti tiesiai pačiam Hooveriui. Bet pastarasis, apie 8 val. per šonines viešbučio duris tapo išgabentas slapta į auditoriją—bankininkų konvenciją.

Apie tą patį laiką minia maršavo į svetainę ir ten žadėjo įteikti savo reikalavimus. Bet ties svetaine stovėjo šimtai policijantų, ir kitokių mušeikų, kurie pasitiko bedarbius ir ėmė žiauriai mušti.

Raiti ir pėsti policijantai visu įnirtimu daužė galvas bedarbiam. Po arklių kanopomis krito ne vienas darbininkas. Tasai žiaurumas ir žvėriškumas policijantų pakastino darbininkus prie kovos. Kas kuo turėdami, jie pradėjo gintis ir pulti pačius puolikus.

Aišku, tai viską Hooveris girdėjo ir gerai žinojo, kad kruvinos kovos verda gatvėse. Bet jis nudavė negirdinčiu ir pradėjo bankininkams savo prakalbą. Hoveris kalbėjo apie "gerbūvį", kuris, anot jo, "greit vėl bus pasiektas" ir bedarbė "išnaikinta" ir "visų piliečių" gerbuvis ir buitis užtikrinta.

Gatvėse sporadiška kova virė per kokią valandą laiko. Sakoma, ant dangorėžių stogų buvo sustatyta būriai kareivių, kurie buvo pasirengę šaudyti, jei toji kova būtų prasiplėtusi.

Kapitalistinės spaudos reporterių apskaičiavimu, demonstracijoj dalyvavo tarpe 4,000-5,000 bedarbių. Juos vadovavo vietinė komunistų organizacija.

Devyni demonstrantai tapo taip sunkiai sužeisti, kad juos nugabeno į ligoninę. Sužeistas ir vienas policijantas. Šimtai gi bedarbių gavo įvairių ne taip pavojingų sužeidimų.

Tokio įvykio Clevelandas dar nėra matęs. Tas parodo, į kokią baisią padėtį darbininkai tapo padėti: jie alkani, bedarbiai, benamiai ir todel pasiryžę kovoti bile kada, idant pataisius savo sunkią padėtį. Tas parodo kairėjimą Amerikos darbininkų.

Austrijos Monarchistai Veikia del Monarchijos

VIENA.— Austrijos monarchistai planuoja pravesti šalyje balsavimą klausimu monarchijos. Lapkričio 20 d. sukanka 18-ka metų amžiaus karalaičiui Ottui. Tą dieną, todel, jie nori paleisti balsavimą už tai, ar piliečiai trokšta padaryti Austriją monarchija, ar ne. Visokiais būdais bandoma padaryti Otto Austrijos karalium.

St. Louis, Mo.— Missouri valstijoj 1929 metais darbininkai pagamino 4,030,311 tonų anglies.

Sako: SSSR Nesugrąžino Jokių Traktorių

COLOGNE, Vokietija. — Čionai lankosi Percival Perry, Fordo atstovas Britanijoj. Jis pareiškė N. Y. Times korespondentui, kad Sovietų vyriausybė nesugrąžino jokių Fordo traktorių nei jų dalių į Britaniją. Esą seniau paskelbti pranešimai, būk sugrąžino, neturi jokio pagrindo.

Pueblo, Colo.— Du asmenys tapo užmušti čionai viesulos, kuri apsilankė šitam miestelyj ir visoj apielinkėj. Penki asmenys sužeisti.

Spalių 4 ir 5 dd., Madison Square Gardene, New Yorke, Tęsiasi Milžiniškas Daily Workerio ir Freiheito Naudai Bazaras; Sekmadienį, Spalių 5 d., Labor Lyceum Svetainėje, Brooklyne, Įvyksta Didžiulis "Aido" Koncertas. Lietuviai Darbininkai Kviečiami Dalyvaut Abiejuose Parengimuose.

LAISVĖ, LITHUANIAN DAILY
Published by LAISVĖ, INC.
Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck Street, Brooklyn, New York

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$6.00	United States, six months	$3.00
Brooklyn, N. Y., per year	$8.00	Brooklyn, N. Y., six months	$4.00
Foreign countries, per year	$8.00	Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, per year	$6.00	Canad and Brazil, six months	$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879

Bombos, Durtuvai, Buožės kaipo Prez. Hooverio Gerovės Ženklai

Bankininkai į savo suvažiavimą Clevelande pasikvietė prezidentą Hooverį pakalbėt apie sugrąžinimą Amerikai gerovės, taipgi ir apie bedarbės panaikinimą. Bet dar Hooveriui neįžengus į svetainę, 600 policijos ir gaisrininkų ir būriai ginkluotos milicijos parodė, kokiais būdais valdančioji klasė kovoja už gerovę ir bedarbių reikalus.

Tie hooverinės gerovės sargai padarė vieną iš kruviniausių pogromų prieš kelis tūkstančius bedarbių su komunistais priekyje. Šimtai bedarbių sumindžiota policinių arklių kanopomis, sudaužyta policijos vėzdais, pritroškinta nuodingomis gazų bombomis, kad demonstruojanti bedarbiai negalėtų sueiti į svetainę ir pasakyti Hooveriui ir finansiniams kapitalistams apie savo badą ir kančias, ir iškelti savo reikalavimus delei tuojautinės bedarbiams paramos ir delei valdiškos apdraudos visiems bedarbiams.

Patsai kelias, kuriuo važiavo Hooverio automobilis, buvo iš šalių nudriektas tirštomis kariškomis dujomis, kad per jas badaujantieji ir šalantieji bedarbiai negalėtų pamatyti to gerovės apaštalo Hooverio veidmainingos fizionomijos; kad nebūtų sudarkyta jo soti, nutukusi kapitalistinė ramybė šauksmais nuplyšusių benamių ir beduonių.

Patsai kelias, kuriuom "gerasis" Hooveris pravažiavo, liko panašus į karo lauką su šimtais parkirstų ant žemės sužeistų bedarbių, dejuojančių vyrų, klykiančių moterų ir vaikų.

O svetainėje kokį dabar receptą tas kapitalizmo inžinierius davė delei krizio panaikinimo? Jis jau netikrino, kaip pirmiau, kad geri laikai Amerikai sugrįšią už mėnesio kito. Ta pasaka buvo perdaug jau nusidėvėjus; iš jos pradėjo juoktis net pačios buržuazijos kuinai iš "Times," "World" ir kitų kapitalistinių laikraščių tvartų. Hooveris dabar, todel, savo prakalboj bėrė abelnais mulkinimo žodžiais apie reikalą geros bankininkų ir kitų kapitalistų valios; tuomet, girdi, galima būtų pataisyti Amerikoj dalykus; nors krizis šiuo laiku siaučia visame pasaulyje, bet šios šalies bankininkai ir fabrikantai, neatsižvelgdami į pasaulį, nepriklausomai nuo jo, galį sutvarkyti taip, kad visiems būtų ir darbo ir gero gyvenimo Jungtinėse Valstijose.

Čia tai Hooverio išminties kalnas tikrai pagimdė peliukę. Kuomet vienos šalies pramonė, ūkis ir abelnoji ekonomija yra kiečiausiai surišta su viso pasaulio ekonomija; kuomet vienos šalies krizis neišvengiamai atsiliepia į visas kapitalistines šalis, tai Hooveris nesidrovi sulošti kvailiuko rolę, ir privadžioja, būk Amerika gali būt nepriklausoma nuo viso pasaulio. Bile tik blofyt, bile tik pūst pelenus į akis bedarbiams, bile tik užbovyt juos ūkanotomis viltimis ir sulaikyt nuo kovos už tuojautinę paramą virš aštuoniems milionams bedarbių ir bergždžiais laukimais suparalyžiuot jų kovą už bedarbių apdraudos įstatymą.

Nei vienu žodžiu neprisimindamas apie paramą bedarbiams, tačiaus, Hooveris Clevelande nepamiršo didžpilvių kapitalistų interesų. Jis sakė, kad dabartiniai mokesčiai nuo fabrikantų ir bankininkų pelnų į valdžios iždą kenkią jų bizniui. Jis leido suprasti, jog stengsis pakeisti mokesčių įstatymą taip, kad paliuosuot pelnagrobiūs nuo tų taksų.

Hooverio valdžia per paskutinį pusmetį sugrąžino 100 milionų dolerių neva "permokėtų" taksų septyniems stambiems kapitalistams, kurie buvo davę po $10,000 republikonų rinkimų kampanijai. Kiekvienais savo prezidentavimo metais jis yra tuo būdu sumažinęs išnaudotojams taksus šimtais milionų dolerių. O dabar ketina toliau liuosuoti juos nuo mokesčių į valdžios iždą, suverčiant jų naštą ant darbininkų ir vidutinių bei smulkiųjų formerių, kurie mažiausiai tegali tokius mokesčius mokėti.

Bedarbių skaitlinė Jungtinėse Valstijose artinasi jau prie devynių milionų; bet Hooverio valdžia nemato reikalo jiems skirti nei cento. Hooverio ir jo atstovaujamų kapitalistų supratimu, bedarbių klausimas galima būsią išspręsti nuodingomis bombomis, policijos buožėmis ir milicijos durtuvais, kaip kad ir dabar padaryta prieš tūkstančius demonstravusių Clevelando bedarbių.

Tačiaus apsirinka Hooveris su savo nevidonų šaikomis, manydami, kad tuom nutildys bedarbių minias. Klysta tie nenaudėliai, tikėdamiesi, kad bedarbiai leisis sau dantis užkalbėti prėskomis Hooverio frazėmis, arba guls į patvorį su savo šeimynomis ir ramiai sau stips nuo bado ir šalčio. To nebus. Pačios jau kančios prispirs bedarbius organizuotis į kovingas masines Bedarbių Tarybas išvien su dirbančiaisiais ir komunistams vadovaujant stoti į vis griežtesnius mūšius už tuojautinę bedarbiams pagelbą iš vietinių valdžios iždų ir už valdišką apdraudos pensijų įstatymą visiems bedarbiams, su bent $25 į savaitę kiekvienam neturinčiam darbo arba negalinčiam dirbti darbininkui.

Šią kovą su visu pasiryžimu ir be jokio atlaidumo veda tiktai Komunistų Partija ir su ja einanti Darbo Unijų Vienybės Lyga. Todel tiktai už Komunistų Partijos kandidatus tegali ir balsuoti lapkričio 4 d. kiekvienas klasiniai protaujantis darbininkas ir bedarbis.

A. L. D. L. D. Praeitis, Dabartis ir Ateitis

Dabar eina vajus Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos, ir kartu mūsų spaudos. ALDLD. organizacija šiais metais kartu apvaikščioja ir savo 15-kos metų gyvavimo sukaktuves. Jau penkiolika metų, kaip gyvuoja lietuvių darbininkų klasinė kultūros organizacija, iškarto buvus žinoma kaipo LDLD., o dabar ALDLD.

1915 metais organizacijai įsikūrus greta senosios LSS., ji iki 1920 metų nebuvo skaitlinga. Nes Lietuvių Socialistų Sąjunga teikdavo savo nariams organą "Kovą", kuris 1917 m. rudeniop buvo uždarytas, ir leido knygas, brošiuras, kurios 1919 metais taipgi buvo net veltui arba mažai primokant duodamos LSS nariams.

LDLD. kaipo knygų leidimo organizacija negalėjo smarkiai augti, ir buvo net priešingų jos kaip kūrimui, taip ir plėtimui, nes atrodė, kad senoji LDLD. dirba tą patį darbą, kurį atlieka ir LSS.

Rusijoj proletarinė revoliucija, įvykus lapkrityje, 1917 metais, Jungtinėse Valstijose iškarto rado pritarimo tik kairiuose LSS nariuose, kurie stovėjo prie "Kovos" ir arti jos. Bet kaip kituose kraštuose, taip ir Jungtinėse Valstijose, įvykusi rusų proletarinė revoliucija po vadovyste Bolševikų Partijos, ir gyvavimas proletariato diktatūros, Sovietų valdžios formoje, darė protinė revoliucija, vis plačiau ir plačiau LSS. nariai ir sąmoningesni proletarai pradėjo pritarti proletarinei revoliucijai ir kartu su kitų tautų kairiais darbininkais sudaryti žinomą—*kairįjį sparną*, iš kurio 1919 m., rugsėjo pradžioj, ir buvo sutverta dvi iš karto komunistų partijos: Amerikos Komunistų Partija ir Komunistų Darbininkų Partija.

Pas abi komunistų partijas buvo nedateklių, buvo ir kairiųjų nukrypimų. Jungtinių Valstijų viešpataujančioji kapitalistinė klasė ir jos tarnaitė — valdžia komunistinį judėjimą pasitiko pasiutusiu užpuolimu; pabaigoj 1919 m. ir pradžioj 1920 metų išduota virš 5,000 "varantų" ir arti to skaičiaus buvo padaryta areštų. Viešoji ir slaptoji policija medžiojo ant abiejų komunistinių partijų narių, naktimis darė puolimus ant darbininkų gyvenamių, išlaužydavo duris, darė kratas, ardė grindis, sienas, atplėšdavo baksus su knygomis, jas draskė arba degino. Žodžiu, viešpataujančioji klasė dirbo su pasiutimu, kad sunaikinus tik prasidėjusį komunistinį judėjimą.

Kadangi kairėjo abelnai darbininkai nuo 1917 m., tai kairėjo ir LDLD. Atsimeta ji nuo L. S.S. ir prisideda prie Lietuvių Komunistų Sąjungos. Pareiškia, kad ji eis greta su komunistiniu judėjimu šioj šalyj.

Keletas reakcinių elementų su K. Liutkum (kuris tuo laiku buvo LDLD. iždininku) užgriebia LDLD. iždą ir, pasinaudodami kapitalistiniais teismais, kurie visad eina prieš darbininkus, dalį to iždo pasilaikė.

A.L.D.L.D. Auga

Nariai LDLD. milžiniškoj daugumoj eina su komunistais. Komunistų Partijos užpultos ir suvarytos į pagrindį turėjo surasti tam tikrus būdus viešam veikimui. Buvo pagrindin nugrūsta ir Lietuvių Komunistų Sąjunga. Ir štai, kad palaikius ryšius su proletarais, su darbininkų miniomis viešame veikime, kur tik buvo komunistų vienetas, kur tik buvo kairių darbininkų, ten 1920 ir 1921 metais kuriasi naujos LDLD. kuopos, masės darbininkų rašosi prie LDLD. Ir 1921 metais, rodosi birželio mėnesį, įvyksta (Brooklyne) LDLD. suvažiavimas visų narių arba jų įgaliotinių. Tame suvažiavime likosi perkeistas ir vardas iš LDLD. į ALDLD. Padaryta keletas svarbių nutarimų ir organizacija tvirtai susiorganizavo. Organizacija pradeda dar smarkiau augti, jos narių skaičius pasiekia arti 7,000 skaičiaus. Jos darbas didėja, ji dalyvauja klasių kovose, renka aukas, remia įvairias darbininkų kovas, streikus, remia Rusijoj baduolius (1921-22 m.), rengia prakalbas ir kitokius parengimus. Žodžiu, Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugija pasidaro pilnoj prasmėj klasinė ir kultūrinė organizacija, kovojanti ir remianti komunistinį judėjimą šioj šalyj, kuris yra vienatinis darbininkų judėjimas del pasiliuosavimo.

A.L.D.L.D. Knygos

ALDLD. savo tikslu turi, apart kito darbininkiško veikimo, leidimą raštų, kurie skiepija darbininkams klasinę sąmonę ir abelnai komunistinį supratimą bei abelnai materialistinį supratimą to, kas mus apsupa.

Šių metų leidinys *"Vytautas Mažasis"* yra jau *trisdešimtas* mūsų Draugijos leidinys. Visi leidiniai iki šiol išleisti sudaro 8,908 puslapius, arba jeigu mes vien raštą kiekvieno puslapio sudurtum galas prie galo, tai būtų apie 11 mylių ilgio spaudos juosta, turinti 4 colius pločio. Tokis tai daugis jau išleistų ALDLD. raštų. 30 tomų, tai pusėtinas darbininko knygynėlis!

Jeigu mes pažiūrėsime pagal raštų turinį, tai mes turime pamatinio klasinio supratimo turinio raštų tokias knygas, kaip: "Leninas", "Istorinis Materializmas," "Komunizmo A-B-C", "Istorija Klasių Kovos Amer.", "Politinės Ekonomijos Pamatai" ir "Karolio Markso Teorijos Sistema."

Karo klausimais turime gerus leidinius, kaip tai: "Karė Ko Delei?", "L. B. 18 Brumairio ir Prancūzų Naminis Karas", ir "Karų ir Revoliucijų Gadynė", kurie ne tik atidengia karo priežastis, bet ir mokina apie darbininkams būtiną piliečių karą del jų pasiliuosavimo.

Abelnai klasinės istorijos klausimu turimi raštus: "Istorija Socializmo Suv. Valstijose," "Nepriklausomos Lietuvos Kalėjimuose," "Rusijos Istorija", "Rusija 1919 m.", "Caro Kalėjimuose", ir "Vakarų Europos Literatūros Istorija."

Biografijos klausimu: "Vytautas Mažasis," "Jono Biliūno Biografija" ir "Leninas."

Apysakų: "Karalius Anglis," "Seno Vinco Raštai" ir "Kaip žmonės Be Ponų Gyveno."

Turime eiliaraštį — "Švyturys", sveikatos klausimu geriausią knygą "Darbininko Sveikata", ir iš abelno mokslo srities "Pasaulio Stebūklai", "Argentina" ir "Atmosfera". Religijos klausimu "Kunigo Išpažintis" ir "Krikščionybė ir Komunizmas."

Tokis tai yra darbininko knygynas, kurį jis gavo iš ALDLD. per jos penkiolikos metų gyvavimą. Ir drąsiai galima sakyti, kad jeigu kiekvienas A.L.D.L.D. narys būtų atydžiai perskaitęs visus draugijos išleistus raštus ir išstudijavęs, tai mes turėtume daug didesnį klasinių kovotojų būrį, negu kad dabar turime.

Tiesa, yra kaip kurie raštai šlubuojanti, juose yra neaiškumo ir trūkumų, bet abelnai raštai yra darbininkų klasei naudingi ir teikianti klasinį susipratimą ir nurodanti tikrąjį kelią darbininkijai prie pasiliusavimo iš kapitalizmo vergijos.

Smagu, kad mes turime Jungtinėse Valstijose tokią organizaciją, kaip ALDLD., kuri sujungė tūkstančius darbininkų ir kuri ne tik dalyvauja kasdieninėje kovoj darbininkijos, bet suteikė ir dar suteiks galingų ginklų (knygų) darbininkijai jos kovose. Smagu, kad mes turime tokią klasinę kultūros organizaciją, kokios neturi nei viena mums priešinga lietuvių srovė Jungtinėse Valstijose.

Ateityje ALDLD. išleis dar daug darbininkiškų raštų, kurie bus tos sunkios kanuolių kulkos, kurios padės amerikiniam proletariatui daužyti kapitalistinę pavergimo sistemą.

(Tąsa 4-tam pusl.)

TRUPINIAI

Kunigų organas "Draugas" giriasi, kad lietuviškų parapijų Amerikoj yra iki pusantro šimto. Mažiausia du "dūšių ganytojai" yra kiekvienoj parapijoj, o nekuriose yra po keletą.

Reiškia, lietuviai katalikai darbininkai turi užlaikyti šimtus parazitų. Tie dievo agentai su savo gaspadinėmis puikiausia gyvena, kuomet darbo žmonės parapijonai turi skursti diena iš dienos.

C. Robinson, vienas viršininkų Jaunųjų Vyrų Krikščionių Sąjungos (YMCA), kuris tyrinėjo vaikų darbą, sako, kad dabartiniu laiku Jungtinėse Valstijose dirba pramonėse suviršum 5,000,000 jaunuolių, nuo 14 iki 20 metų amžiaus, o apie 3,000,000 tokių jaunuolių dirba dalį laiko. Reiškia, aštuoni milionai jaunuolių, kurie dar turėtų lankyti mokyklas, užima suaugusių darbininkų vietas. Kapitalistai išnaudoja tuos jaunuolius labiau, negu suaugusius darbininkus; moka mažesnes algas net už tą patį darbą.

Komunistų Partija ragina jaunuolius darbininkus organizuotis kartu su suaugusiais darbininkais į revoliucines darbo unijas ir kovoti už geresnes darbo sąlygas; už sutrumpinimą darbo valandų, prieš algų nukapojimą, prieš skubinimo sistemą, už apdraudą bedarbiams.

Fašistų "Vienybė" rašo, kad Amerikoj negrų yra daugiau, negu lietuvių, bet "jie už lietuvius durnesni."

Kaip visame kame, taip ir čia "Vienybė" pamelavo. Juk visiems žinoma, kad visam sviete nėra durnesnių žmonių, kaip "Vienybės" fašistiniai redaktoriai. Tą pripažįsta net jų sėbras socialfašistas Grigaitis.

New Yorko valstijos republikonai savo konvencijoj priėmė rinkimų programą, kurioj jie pasisako prieš bile kokią apdraudą bedarbiams. Jeigu, girdi, suteiksime bedarbiams apdraudą, tai tuo būdu "tvirkinsime" darbininkus. Jie savo platformoj pasisako už teikimą paramos fabrikantams, kad jie galėtų geriau varyti savo biznį, kad galėtų lenktyniuoti su kitų valstijų fabrikantais. Jie mano, tuo būdu bus galima sudaryti "prosperity" ("gerus laikus"). Ką tas reiškia? Reiškia, kad republikonai nusistatę gelbėti fabrikantams nukapoti darbininkams algas, versti darbininkus skubiau dirbti, kad jie galėtų pigiau pagaminti tavorus ir konkuruoti su kitų valstijų kapitalistais. Bet ar tuo būdu bedarbė bus sumažinta? Nieko panašaus.

Republikonų ir demokratų partijos yra kapitalistų partijos ir jos nieko negali duoti darbininkams, nors laike rinkimų abi tos partijos mulkina darbininkus visokiais "darbininkiškais" obalsiais. Darbininkai turi balsuoti už savo partijos — Komunistų Partijos—kandidatus. Tik Komunistų Partija kovoja už apdraudą bedarbiams.

J. S.

Tyrinės S.L.A. Paskolos Pailginimą Fašistų "Vienybei"

Fašistiniai SLA viršininkai jau bando narių akyse nuduoti "atsargesniais" kas liečia skolinimą SLA pinigų savo frentams. "Tėvynės" No. 40 telpa SLA Pildomosios Tarybos posėdžio protokolas, ir jame apie paskolą fašistų "Vienybei" štai kaip kalbama:

"10. Svarstoma Lithuanian Vienybė Publishing Co. iš Brooklyn, N. Y., prašymas paskolos pailginimo ant penkių metų laiko. Minėtos bendrovės paskolos atmokėjimo laikas pasibaigė birželio 1 d., 1930, m. Apsvarsčius nutarta visą reikalą pavesti Finansų Komisijai, kaip praeito SLA. 36-to Seimo yra nutarta. Komisija dalyką ištyrus suteiks savo rekomendacijas Pild. Tarybai, o tik tuomet bus galima spręsti apie paskolos pailginimą."

SLA fašistiniai valdonai yra paskolinę "Vienybės" fašistams $25,000. Finansų komisija, kuri susideda iš fašistinių gaivalų, tyrinės "Vienybės" namo ir biznio padėtį, o paskui patieks savo rekomendaciją Pildomajai Tarybai. Matysime, kokia bus tos komisijos rekomendacija. Tačiaus mes manome, kad kaip Pildomoji Taryba, taip ir minėta komisija, neskriaus savo fašistinių frentų iš "Vienybės" pastogės. Juk Smetonos kruvinojo garbintojams būtų didelis smūgis, jeigu reiktų tuojaus sugrąžinti Susivienijimui tą paskolą.

PASTABOS

New Yorko didlapiai pranešė "svarbią" žinią, kad Jonas Rockefelleris, kuris nei pats nežino kiek jis turtų turi, apvaikščiojo 75 metų sukaktuves nuo tos dienos, kaip jis gavęs pirmą savo darbą. Tai buvus laimingiausia jo gyvenimo diena.

Aš tikiu, nes bėgiu tų 75 metų jis pasidarė daugiau, negu po 20 milionų dolerių į metus. Vadinasi, "dirbo" labai gerai.

Bet kiek turto susikrovė tie darbininkai, kurie pas Rockefelleri dirbo?

Kada Rockefelleris džiaugėsi savo prisiminimais apie pirmą gautą darbą 75 metai atgal ir jau savo sena, išgverusia smegenine negalėjo suskaityti kiek jis turi pinigų, pas jį atsilankė viena pavargėlė moteriškė, maldaudama paramos, kad apsigynus nuo bado. Rockefelleris išklausė jos maldavimą ir iš kišeniaus ištraukęs padavė jai net visą... dešimtuką! Bet tas dešimtukas buvęs naujas...

Ar tai Rockefelleris nepasirodė labdariu?...

Turkas Zaro Agha, kuris sakosi esąs jau 156 metų amžiaus, New Yorke, einant skersai gatvę, tapo sužeistas, kuomet jį automobilius užgavo.

Jeigu kas Azijoj arba Europoj negali sulaukti mirties ir išgyvena ilgus metus, tai atvyksta Amerikon, tai čia greitai nuvažiuos pas Abraomą...

Blaivininkų Lyga kreipėsi į Washingtoną pas kariuomenės ministerį Amoro prašydama, kad jis paskirtų armijoj "blaivybės dieną."

Jeigu ministeris paskirs tokią dieną, tai žingeidu būtų gauti skaitlinę, kiek tą dieną kareivių bus blaivų?

Vatikano gubernatorius patvarkė, kad popiežiaus žandarmerija būtų naują uniforma aprengta ir revolveriais apginkluota. Mat, iki šiol ji dėvėjo viduramžių drabužius ir naudojo tų laikų ginklus.

Pasirodo, kad ir popiežius savo žandarmerija ginkluoja ne kryžiais, bet revolveriais. O žmonėms sako, kad kryžius esąs galingiausias ginklas. Dvasiškija žmonėms liepia ginkluotis kryžiais, bet pati ginkluojasi revolveriais.

Švenčioniškis.

Balsuokite prieš bedarbę, prieš algų nukapojimą — balsuokite už Komunistų Partijos kandidatus.

Visi piliečiai darbininkai, užsiregistruokite ir balsuokite už komunistų kandidatus.

'Laisvės' VAJUS

Šiandien, 1 d. spalio, prasidėjo mūsų dienraščio naujų skaitytojų gavimo vajus. "Laisvės" prenumerata naujiem skaitytojam tik $5 metams per visą šį mėnesį. Atsinaujinantiem $6. Nupiginimas tik naujiem skaitytojam. Brooklyne, kur reikia stampos lipdyti, "L." kaina $8 metam. Naujiems skaitytojams $7 metams.

Visus draugus, kurie stojo į darbą su pirma diena vajaus, prašome dalyvauti konteste ir laimėti vieną iš šių dovanų:

1-ma Dovana	**$30**
2-ra Dovana	**$25.**
3-čia Dovana	**$20**
4-ta Dovana	**$15**
5-ta Dovana	**$10**
6-ta Dovana	**$5**

Šias dovanas duoda A. L. D.L.D. 2-ras Apskritis, New Yorko apielinkės. Vajuje dalyvauja pats aukotojas dovanų ir kviečia kitus apskričius į varžytines.

Senų Skaitytojų Domei!

Prašome draugų įsitėmyt, kad reguliarė "Laisvės" kaina yra 6 doleriai metams ir 3 doleriai pusei metų. Seniems skaitytojams nėra nupiginimo. Tačiaus, kurie iš senų skaitytojų gaus "Laisvei" du naujus metinius skaitytojus, tie ir savo prenumeratą galės atsinaujinti už 5 dolerius metams.

KUR MŪSŲ VETERANAI?

Daugelis "Laisvės" skaitytojų, bendradarbių ir rėmėjų klausia administracijos, kur dingo mūsų dienraščio pirmesniųjų vajų veteranai: Julija Rainardienė, J. S. Mažeika, A. Buivydas, J. Sinkauskas ir visa eilė kitų. Well, kol kas iš jų žodžio negavome, tačiaus, turime vilties, kad jie stos į darbą ir dar nemažai baimės įvarys kai kuriem iš mūsų.

New Yorkas ir Shenandoah

Drg. A. Matulis dziūkišku mandrumu kalba, kad New Yorko A.L.D.L.D. 2-ras Apskritis laimės pirmą dovaną šiame vajuje, o drg. S. Reikauskas sako, kad Shenandoah apielinkės A.L.D.L.D. 9-tas Apskritis gaus pirmą dovaną. Gi tuo pat kartu drg. P. Namikas turi sumobilizavęs visą Waterbury už pirmą dovaną.

Metinės prenumeratos už $5 skaitysis 1, o pusmetinės už $2.50 skaitysis. ½

Nuo šios dienos į kontestantų sąrašą dėsime tik tuos, kurie turės nemažiau trijų skaitytojų.

Jei Bostonas ir Baltimore, kurie kituose vajuose nedaug tepasirodė, šiemet darbuosis sulig pasižadėjimo, tai šis vajus turėtų pralenkti buvusius vajus.

"LAISVĖ"
427 Lorimer Street
Brooklyn, N. Y.

Šeštadienis, Spalių 4, 1930

IŠ CENTR

Roselando Lietuvių Darbininkų Aido Choras prisiuntė $5 "Daily Workeriui" ir Binghamtono Teatro 5-ta Kuopa irgi $5. Reiškia, suvažiavimo tarimų prisilaiko. Kitaip ir negali būti; likę nuo aukavimo "Daily Workeriui" chorai ir kiti mūsų Sąjungoj esanti vienetai turi prisidėti prie išpildymo kvotos —$200.

New Britaino Vilijos Choras iždė pinigų neturi; aišku, nėra ir aukos. Tai jau trečias choras, nusiskundžiantis neturėjimu iždė pinigų. Bet šiuomi nedateklium, draugai, dar neesat paliuosuoti nuo suvažiavimo patvarkymų. Nors aukos tankiai yra renkamos, tačiau tą gali daryti ir choristai-choristės.

Šitas paraginimas liečia: New Britaino Vilijos Chorą, Grand Rapidso Dailės Chorą ir Rockfordo Laisvės Chorą. Prie to, kiti vienetai, neturinti ižduose pinigų, nelaukite specialio paraginimo, bet tverkitės už darbo tuojaus. Jau trys mėnesiai prabėgo, o dar neturime sukėlę pusės kvotos.

Tai ir vėl gavome naują vienetą mūsų Sąjungon. Juomi yra Binghamtono A. Ž. V. D. Chorelis. Reiškia, Sąjunga didinasi, auga jos narių reikalavimai, kurie būtinai reikia išpildyti.

Štai B. Zmitriūtė chorelio vardu prisiuntė mokestis ir tuom pačiu sykiu prašo ir dainų. Dainų vaikų choreliams neturime, tad paskutiniam C. B. susirinkime nutarta kreiptis prie d. Buolio Sūnaus, idant jis pagamintų tinkamų eilių, o gavę jas eisime ieškoti kompozitoriaus apvilkimui jų muzikos rūbais.

Drg. Buolio Sūnus jau pasižymėjęs eilių rašymo protiniu gabumu, nereiks nužymėti jų dvasios turinį; jis ir be to gerai žino ir gali pamokyti kitus, kas reikia įdėti augančių, dar gyvenimo nepažįstančių jaunuolių krūtinėse ir galvose.

O kuomet eilės gerai ritmiškai parašytos, tuomet nebus sunku pritaikyti ir muzikos skambėjimą. Vaikų choreliams dainų reikalavimas auga ir mes negalim palikti jų nuošaliai.

Dainų Dienoje, Waterbury, Conn., kalbėjau su New Haveno Dainos Choro mokytojum drg. Kunca. Jis liepė prisiųsti 3 dainų po kokias 25 kopijas. Gavę dainas prisiųsime pinigus už dainas ir mokestį į Sąjungą. Tai vėl bus naujas mūsų mamės Sąjungos sūnus. Šitas choras yra vien tik jaunuolių pulkas ir jau gana gražiai, sutartinai dainuoja.

Nors mūsų chorai, galima drąsiai sakyti, dainuoja tik darbininkų parengimuose, nereiktų nieko rašyti apie pasirinkimą dainų tam vakarui, vienok matau reikalą tai daryti, turiu mintyj darbininkų didesnėse šventėse, kaip va: paminėjime Rusijos Proletarinės Revoliucijos, jos vado drg. Lenino mirties, Paryžiaus Komunos.

Pas mus lyg šiam laikui dar nebuvo griežto nusistatymo pasirinkime dainų, bet nuo dabar jau turime tą vykinti gyvenimam. Nesisarmatykime daina parodyti tą ideją, kurią mes atstovaujame, nes tą daro ir kitos srievės.

Man teko būti New Yorke paminėjime monarcho Vytauto 500 metų jubilėjaus. Ten buvo surinkta visos patriotinės, atsakančios į rengėjų tikslą ir siekius, dainos.

Jose ragina šerti žirgus, šveisti kardus, stoti karužėsna. Apdainavo Birutės kaklą, kojas ir padurkus. Tik viena vieta liko neminėta, bet tuščia jos...

, Spalių 4, 1930

erija ginkluoja ne
et revolveriais. O
o, kad kryžius esąs
ginklas. Dvasiš-
s liepia ginkluotis
et pati ginkluojasi

Švenčioniškis.

e prieš bedarbę,
nukapojimą —
už Komunistų
ndidatus.

čiai darbininkai,
uokite ir balsuo-
munistų kandida-

isvės'
AJUS

1 d. spalio, pra-
dienraščio nau-
jų gavimo vajus.
prenumerata nau-
tojam tik $5 me-
visą šį mėnesį.
ntiem $6. Nupi-
naujiem skaity-
ooklyne, kur rei-
os lipdyti, "L."
etam. Naujiems
s $7 metams.
augus, kurie stojo
pirma diena va-
some dalyvauti
laimėti vieną iš

vana $30
ana $25.
ana $20
ana $15
ana $10
na $5

nas duoda A. L.
Apskritis, New
linkės. Vajuje
pats aukotojas
viečia kitus ap-
ržytines.

itytojų Domei!
raugų įsitėmyt,
ė "Laisvės" kai-
leriai metams ir
usei metų. Se-
tojams nėra nu-
Tačiaus, kurie iš
ojų gaus "Lais-
aujus metinius
tie ir savo pre-
alės atsinaujinti
s metams.

VETERANAI?
"Laisvės" skai-
dradarbių ir rė-
ia administraci-
ngo mūsų dien-
esniųjų vajų ve-
ija Rainardienė,
a, A. Buivydas,
s ir visa eilė kr-
ol kas iš jų žo-
me, tačiaus, tu-
kad jie stos į
r nemažai bai-
kai kuriem iš

ir Shenandoah
atulis dziūkišku
alba, kad New
.L.D. 2-ras Aps-
pirmą dovaną
, o drg. S. Rei-
o, kad Shenan-
kės A.L.D.L.D.
tis gaus pirmą
tuo pat kartu
ikas turi sumo-
Waterbury už
ą.

renumeratos už
, o pusmetinės
itysis. ½
ienos į kontes-
dėsime tik tuos,
nemažiau trijų

s ir Baltimore,
vajuose ne-
dė, šiemet dar-
pasižadėjimo,
turėtų pralen-
jus.

SVĖ"
ner Street
n, N. Y.

IŠ CENTRO RAŠTINĖS

Roselando Lietuvių Darbininkų Aido Choras prisiuntė $5 "Daily Workeriui" ir Binghamtono Teatro 5-ta Kuopa irgi $5. Reiškia, suvažiavimo tarimų prisilaiko. Kitaip ir negali būti; likę nuo aukavimo "Daily Workeriui" chorai ir kiti mūsų Sąjungoj esanti vienetai turi prisidėti prie išpildymo kvotos —$200.

New Britaino Vilijos Choras iždе pinigų neturi; aišku, nėra ir aukos. Tai jau trečias choras, nusiskundžiantis neturėjimu iždе pinigų. Bet šiuomi nedateklium, draugai, dar neesat paliuosuoti nuo suvažiavimo patvarkymų. Nors aukos tankiai yra renkamos, tačiau tą gali daryti ir choristai-choristės.

Šitas paraginimas liečia: New Britaino Vilijos Chorą, Grand Rapidso Dailės Chorą ir Rockfordo Laisvės Chorą. Prie to, kiti vienetai, neturinti iždе pinigų, nelaukite specialio paraginimo, bet tverkitės už darbo tuojaus. Jau trys mėnesiai prabėgo, o dar neturime sukėlę pusės kvotos.

Tai ir vėl gavome naują vienetą mūsų Sąjungon. Juomi yra Binghamtono A. Ž. V. D. Chorelis. Reiškia, Sąjunga didinasi, auga jos narių reikalavimai, kurie būtinai reikia išpildyti.

Štai B. Zmitriūtė chorelio vardu prisiuntė mokestis ir tuom pačiu sykiu prašo ir dainų. Dainų vaikų choreliams neturime, tad paskutiniam C. B. susirinkime nutarta kreiptis prie d. Buolio Sūnaus, idant jis pagamintų tinkamų eilių, o gavę jas eisime jieškoti kompozitoriaus apvilkimui jų muzikos rūbais.

Drg. Buolio Sūnus jau pasižymėjęs eilių rašymo protiniu gabumu, nereiks nužymėti jų dvasios turinį; jis ir be to gerai žino ir gali pamokyti kitus, kas reikia įdėti augančių, dar gyvenimo nepažįstančių jaunuolių krūtinėse ir galvose.

O kuomet eilės gerai ritmiškai parašytos, tuomet nebus sunku pritaikyti ir muzikos skambėjimą. Vaikų choreliams dainų reikalavimas auga ir mes negalim palikti jų nuošaliai.

Dainų Dienoje, Waterbury, Conn., kalbėjau su New Haveno Dainos Choro mokytojum drg. Kunca. Jis liepė prisiųsti 3 dainų po kokias 25 kopijas. Gavę dainas prisiųsime pinigus už dainas ir mokestį į Sąjungą. Tai vėl bus naujas mūsų mamės Sąjungos sūnus. Šitas choras yra vien tik jaunuolių pulkas ir jau gana gražiai, sutartinai dainuoja.

Nors mūsų chorai, galima drąsiai sakyti, dainuoja tik darbininkų parengimuose, nereiktų nieko rašyti apie pasirinkimą dainų tam vakarui, vienok matau reikalą tai daryti, turiu mintyj darbininkų didesnėse šventėse, kaip va: paminėjime Rusijos Proletarinės Revoliucijos, jos vado drg. Lenino mirties, Paryžiaus Komunos.

Pas mus lyg šiam laikui dar nebuvo griežto nusistatymo pasirinkime dainų, bet nuo dabar jau turime tą vykinti gyveniman. Nesisarmatykime daina parodyti tą idėją, kurią mes atstovaujame, nes tą daro ir kitos sriovės.

Man teko būti New Yorke paminėjime monarcho Vytauto 500 metų jubilėjaus. Ten buvo surinkta visos patriotinės, atsakančios į rengėjų tikslą ir siekius, dainos.

Jose ragina šerti žirgus, šveisti kardus, stoti karužėsna. Apdainavo Birutės kaklą, kojas ir padurkus. Tik viena vieta liko neminėta, bet tuščia jos...

Reiškia, Lietuvoj fašizmo palaikytojai susirinkusiai publikai dainomis kala galvosna palaikyti ponų ir kunigų viešpatavimą, tad kodel mums gali būti kokis tai prasižengimas dainomis raginti žmones prie sukilimo ir nuvertimo parazitų klasės, įsteigimo Sovietų, darbininkų ir valstiečių valdžios?

Tokio dalyko nėra, kaip kad dailė bepartyviška, beklasinė, joje nėra propagandos. Dailėj viską matome. Štai dabar New Yorke rodomam judyj "Hell's Angeles" matome du broliu priešingų minčių: vienas aklai pildo militaristų patvarkymus, o kitas klausia: už ką mes kariaujame? Ar už tuščią patriotizmą, žudymą žmonių, auginimą invalidų armijos?

Jis pasilieka neištikimu prieš priešą ir jo tikras brolis nušauna, kad neišduotų savo šalies planų. Vadinasi, laike karo pjauk gerklę ir savo tėvui, bile tik kapitalistui neštų auksinę naudą. Tai tokius vaizdus matome "bepartyviškoj" dailėj.

Praeitam C. B. susirinkime nutarta kviesti C. Biuran d. M. Stakovą, vieton d. J. Bimbienės. Jis įeina ir veikalų komisijon. Prie to, padaryta tarimas, kad kas neatsilankys į tris susirinkimus ir neprirodys rimtos priežasties, tas save išsimes iš C. B.

Praeitą mėnesį turėjom šias įplaukas:

Nuo Stoughtono Choro mokestis—$5.00;

Binghamtono Vaikų Chorelio —$5.00;

Bostono Laisvės Choro už dainas—$2.50;

Philadelphijos Lyros Choro už dainas—$2.00.

Viso—$14.50.

Išlaidos:

A. Jeskevičiūtei už "stencelį" ir nurašymą gaidų—$10.25;

Sekretoriui už išsiuntinėjimą dainų—$1.60.

Viso išlaidų—$11.85.

Nuo šio mėnesio įplaukų iždе lieka $2.65.

J. Nalivaika,
Centro Sekretorius.

OPEREČIŲ SEZONUI ARTINANTIS

So. Bostono Laisvės Choras susirūpinęs ką mokintis lošti šiam sezonui? Ginčinasi, pešasi ir net slaptai nekurie pasekėjus organizuoja rinkime veikalų, tai yra operečių. O pasirinkti nėra labai iš ko. Petrausko operetės Bostone, po paties kompozitoriaus vadovybe, perloštos po kelis sykius. Antras šaltinis operečių tai Bukšnaitis, į kurio kamarą mūsų tūli draugai labai mėgsta ristis, bet keletas ir to jau yra lošta. Proletarų Meno 2-ras Apskritys išleido "Pepitą." Proluetarų Meno Centro Biuras (senasis) kritikuoja, kad buržuaziška. Senas Vincas irgi sako, kad ne "košer", buržuaziška; reiškia, chorai, kurie "Pepitos" dar nelošėt, neloškit, nes tai buržuaziška, bet Petrausko ir Bukšnaičio operetės tai ne buržuaziškos (?—Red.), jas pavelija. Kaip Petrausko, taip ir Bukšnaičio operetės visos, išskiriant gal vieną ar dvi, kiaurai buržuašiškos ir prie to išleistos atskirų asmenų savo privatiškai naudai, bet prieš tas, kažin kodel, mūsų draugai neprotestuoja. "Pepita" turbūt buržuaziškesnė todel, kad išleista Proletarų Meno 2-ro Apskričio. "Pepitos" buržuaziškumas bene bus tame, kad ganėtinai pašiepia buržujus, pašiepia grašiagaudžių dorą ir prielankiai atsiliepia apie sukilusią liaudį. Suprantama, ji nėra tokia, kokia mes ją norėtumėm matyti, bet pakol mūsų kritikai nepateikė mums geresnių, tai nėra reikalo sabotažuoti tą, kas mus moraliai neužgauna, o finansiniai leidėjams gali pakenkt. Dabar jau girdėt, kad užbaigta Seno Vinco operetė "Kova Neužbaigta." Nors aš jos turinio nežinau, bet ji yra mūsų pačių padaras ir mes turime ją remti, tai yra lošti. Atminkime tą, kad finansinis pasisekimas mūsų pirmutinių veikalų, nors ir menkesnės vertės, pagimdys naujus geresnius veikalus, ir tt. Tad aš ir patarčiau chorams, kurie dar nelošėt "Pepitos", lošti. Gana juokinga komedija, dainos smagios, sceniškas efektas geras. Kurie jau lošėt, tie imkit "Kova Neužbaigta."

Zigmas.

RED. PASTABA. Drg. Zigmas klysta, manydamas, kad tie veikalai, kuriuos išleidžia Sąjunga, turi būt geriausi, o kurie leidžiami pavienių asmenų —netikiausi. Gali būti ir atbulai. Nesvarbu, kas išleidžia — svarbu turinys, veikalo pagrindas. Dažnai ir organizacija gali padaryti klaidų išleisdama vieną ar kitą veikalą netikusį. Dažnai, betgi, gali pasitaikyti, kad privatinis žmogus gali išversti ir išleisti arba net parašyti visai vykusį veikalą darbininkišku atžvilgiu. Niekas nesako, kad Petrausko arba Bukšnaičio (pastarasis savo operečių negamina, o tik išverčia iš kitų kalbų) pagaminti veikalai-operetės yra darbininkiški. Ne! Kaip minėtų asmenų, taip ir "Pepita" yra buržuaziški veikalai. Tas prielankus atsiliepimas apie "sukilusią liaudį," kurį d. Z. mini, daugiau pašiepia patį liaudies sukilimą, bet ne pagerbia. Tai žino kiekvienas, kuris "Pepitą" vaidino arba matė vaidinant. "Pepita"—tai paprastas amerikoniškas skiedinys, buržuaziškas skiedinys. Šių žodžių rašytojui teko jį matyti vaidinant du kartu. Pirmu syk "Pepitos" režisierius buvo ant tiek gausus, kad net įdėjo į vaidylų burnas kelias frazes apie "darbininkų valdžią," kas dar labiau susilpnino pačią operetę ir "darbininkiškos valdžios" supratimą pastatė į nepavydėtiną poziciją. Tiesa, d. Z. ir kiti gal paklaus: bet tai kas tuomet daryti? ką vaidinti? kur gauti tuos geruosius veikalus? Čia yra kitas klausimas. Reikia jie gamintis. O kol pasigaminsim geresnius — prisieina tenkintis tais, kuriuos turime, kai ką visai išmetant iš jų laike vaidinimo.

Ad Perpetuam Memoriam...

(*Draugui Jonui G.*)

Ei, brangus jaunystės drauge!
Prisimink mane dažnai:
Esam abu drauge augę,
Bendri mūs mokslo keliai.

Abu eina į pasaulį
Vargšam naštą padėt nešt;
Ne vienokią gal mes dalį
Įstengiam pavilkt, panešt.

Siekdams, drauge, savo dalį,
Aistroms, puotoms netarnauk.
Imk geriau vargų krepšelį
Ir kentėdamas keliauk.

Kai pasieksi kelio galą,
Būsi tad visai ramus:
Tu turėsi idealą,
Žengsi ramus į kapus.

Būk visad darbštus, malonus,
Būk ištikimas draugam,—
"Ad perpetuam memoriam"
Dės vainiką tavo darbam.

Vargo Juzis.

1930. VI. 23 d.

PUŠYNE

Prie aukšto kalnelio
Tankus pušynas,
Šakų šakelės
Tarp savęs tik trinas.
Keistą dainelę
Girdėti vos gali,
Kaip verkia pušynas
Žiemos sušalęs.

Verkia, dūsauja
Ir ašaros rieda
Pavidale ledo
Ant šaltos žemelės...
Ant pridengtos žemės
Balta paklodė,
Ten jos, mat, randa
Kaž-kokią paguodą.

Visur taip keista,
Ir rodos nejauku.
Visur taip tuščia,
Lyg rodos ir baugu...
Retkarčiais kur tai
Per mišką matyti
Sušalusį, menką,
Bėgant kiškytį.

Liūdnesnis dar vaizdas
Vidury miško.
Čia medkirčiai dvaro
Sunkiai jie dirba...
Kirtis po kirčio
Į medį vis tvoja,
Be to, dar buožė
Keikia, aploja.

Už duonos kąsnelį,
Už šaltą pastogę
Sušalę, suvargę,
Veidai sublogę,
Buožei besočiui
Jie turtą vis krauna,
Patys—tik buožės—
Vos trupinius gauna.

St. Butkus.

Gruodis, 1929.

TEATRUOSE

"Žalios Ganyklos"

New Yorko "Mansfield" teatre jau senai vaidina fabulą "Žalios Ganyklos" (The Green Pastures). Šis kūrinys dramos ekspertų skaitomą esant geriausias scenos produktas 1930 metams. Jisai laimėjo kalbamųjų metų Pulitzerio premiją. Ne be reikalo jisai sukėlė New Yorko teatrą mėgiančioj publikoj tokią sensaciją, kokią savo laiku buvo sukėlęs "The Miracle" ir vėliau "The Strange Interlude." Ištikro, "Žalios Ganyklos" daug kuo skiriasi nuo įsigyvenusios teatro eigos, todel ir publiką suįdomino.

Autorius kalbamojo veikalo yra Marc Connelly. Mintį savo kūriniui jisai gavo iš Roark Bradford'o "Ol' Man Adam an' His Chillun." Vaizduojama negrų krikščionių tikyba pietinėse Amerikos valstijose. Ten yra tūkstančiai negrų; tamsių, krikščioniškų fanatikų, kurių didžiuma negali net skaityti pačios biblijos, kurios mokymus jie taip karštai pildo. Buvusieji negrų-vergų savininkai ir dabartiniai pietų plantatoriai pasistengė apkrikštyti, tankiai nuožmios prievartos keliu, savo vergus, bet visai nepamąstė apie jų apšvietą. Žinoma, tai buvo daroma klasiniu išrokavimu, pelno sumetimais. Negrus tikybos mokino nedėldienio mokyklos (Sunday School) pamokslininkai. Jiem aiškino senojo testamento Genezį taip, kaip yra naudinga vergų savininkam. Negrai yra labai emocingi žmonės. Religinį fanatizmą juose ugdo dar ir ta apystova, kad jie gyveno ir gyvena pilniausiam socialiam ostracizme, socialėj paniekoj, amžinam varge, išnaudojime. Šviesesnės ateities pragiedruliai pas juos labai menki. Ve kodel Amerikos pietų užuiti negrai yra taip fanatiškai tikinti. Krikščionybė jiem pavaduoja jų Afrikos brolių ekscentriškąjį vudizmą.

Žinoma, tą pusiau suprastą ir tendencingai perduotą biblinę makulatūrą patys negrai dapildo dar savom iliūzijom, charakteringom jų rasei. Jie išsiaiškina sau, kad patsai biblinis dievas, arkangelas Gabrielius, Mozė, jo brolis Aronas, Abraomas, Jokūbas, angėlai ir cherubinai, serafinai ir kiti "dangaus" piliečiai—yra negrai. Tikėti negrui, kad jo dievas yra baltas, būtų tokia jau erezija, kaip kad tikėti baltam žmogui, jog jo dievas yra juodas. Čia pasirinkimas visai logingas.

Šiame veikale perstatoma, pusiau satyros formoj, pusiau rimtai, visas negrų tikėjimas. Jie įsivaizdavę, kad po mirties dangui gyvendami jie kasdien žuvis keps, sočiai valgys ir rūkys dešimtukinius cigarus. Kitaip sakant, turės visa tai, ko čia ant žemės gyvendami neturi ir trokšta turėti. O kad patekti "dangaus karalystėn," tai reikia būti paklusniam "ponui dievui." Išsigerti, žinoma, galima, jeigu tik yra iš ko, bet geriausiai permaldauti rūstų dievą, tai reikia vargti, kentėti ir sunkiai dirbti. Darbas sulaiko žmogų nuo nuodėmių. Tik kentėdami jie mano atrasią dievą mielaširdystės, kuris jiem atmokės dangum už jų vargus ir skriaudas.

Matyt, tie nedėldienio mokyklos pamokslininkai yra gudrūs vergų savininkų agentai. Jie išmokino vergus tikybos, kuri tikrai naudinga tų vergų savininkam. Juo vergai stipriau tikės, kad tik vargdami ir kentėdami jie gaus "dangaus karalystę," tuo naudotojam geriau, nes jie, prisidengdami tikyba, gali išsunkti daugiau prakaito iš vergų nugaros ir daugiau pelno sau susikopti.

Per visą veikalą dainuoja "cherubinų" choras tikybines giesmes, kurias specialiai prirengė Hall Johnson'as.

Mislinčius.

"KAS JAU ČIA DO KRITIKA"

Tai šitokį antspaudą prispaudė drg. V. Bevardis "Laisvės" No. 224-tam Proletarų Meno skyriui, po antrašte — "Kame Atbulas Galas" ir kritikuodamas mano peržvalgą, tilpusią "Laisvės" No. 218-tam — "Trunovo Mirtis."

Perskaitęs tą veikaliuką, "Trunovo Mirtis," tilpusį "Vilnies" numeriuose 194 ir 195, atradau tris stambias klaidas ir mačiau reikalo jas pastebėti, visai nesitikėdamas, kad užminsiu kam nors ant korno ir gausiu antspaudą—"Kas jau čia do kritika?"

Pirmiausia mano buvo pastebėta, kad apsakymėlis pradėtas iš atbulo galo: pirma drg. Trunovas palaidotas, o paskui aprašoma, kur ir kaip jis žuvo. O kuomet apysakaitė ėjo net per 2 "Vilnies" numerius, atrodė, kad vakar palaidotas žmogus vėl atgijo, vėl kalba, kariauja ir žuva. Bet ten pat buvo pastebėta, kad tai tik menkniekis ir apie tai nevertėtų nė kalbėti, jei nebūtų ir daugiau kritikuojamų dalykų.

Vienok drg. V. Bevardis, tariant jo paties žodžiais, "daro didelį keisą" ir nurodo, kad naujosios žurnalistikos taisyklės net ir žinias pradedančios iš antro galo, kad užinteresavus ir pritraukus skaitytojus. Kaipo faktą jis paima net amerikanskus buržuazinius ir biznių paremtus judžius ir įkerta:

"Kadą žmogus jau suinteresuotas, pritrauktas žiūrėti ar skaityti, jis paskui by ką skaito, nori matyti, žinoti."

Tai buržuazinė meškerė, kuria judžių savininkai, laikraščių leidėjai ir kitoki dolerių gaudytojai meškerioja publiką. Pirma užhipnotizuoja, o paskui daro su juom, ką tik nori. Ar paskui buržuazinius meklerius privalo sekti ir proletarai rašėjai, tai klausimas dar guli ant stalo del apdiskusavimo ir drg. V. Bevardis, man regis, pergreitai pasiskubino užpatentuoti.

Už šitokį naujos žurnalistikos nežinojimą, drg. V. Bevardis mane drūčiai subara, bet visgi atiduoda man kreditą už tą pastabą, kad drg. Trunovas irgi palaidotas iš atbulo galo. Pirma įleistas į duobę, o paskui sakyta prakalbos, dėta gėlės ir duobėj gulinčiam į kaktą bučiuota. Bet ir čia drg. V. Bevardis, prisilaikydamas savo— "Kas jau čia do kritika?"—barasi:

"Autorius už šiuos sakinius nė kiek nekaltas. Jo parašyta, kad atnešė lavoną prie duobės, o verčiant padaryta ta klaida, *kad įleido į duobę.* Pastebėti šitą klaidą verta, bet sudaryti iš to didelį 'keisą' nereikia ir negalima."

Reiškia, visai neverta tokias klaidas, gyvenime nematytas, o apysąkoj parašytas, kritikuoti. O jeigu kas jas pastebi ir pa-

(Tąsa 5-tam pusl.)

Tel., Juniper 6776

J. WANNA, JR.

Lietuvys Laisniuotas Elektros Įvedimo Kontraktorius

65-02 Grand Street
Maspeth, N. Y.

SKAITYKITE "LAISVĘ"

Jūsų Akys Uždirba Jums Pragyvenimą

Kaip ilgai galėtumėt jūs palaikyti savo darbą—kiek jūs galėtumėt uždirbti, jeigu būtumėt aklas? Daugelis turi keblumų—ir jų uždarbiai sumažėja iš priežasties netinkamo regėjimo, kuris galima pataisyt tinkamais akiniais.

Taip pat Atlikite Savo Pareigą Vaikams

Žymus sveikatos valdiškas viršininkas nesenai pareiškė, jog pilnai pusė vaikų mokyklose, paliekamų antriems metams tose pačiose klasėse, yra atsilikę moksle del regėjimo ydų, o ne del smegenų stokos.

Daugiausia Atsidedame ant Retinoskopiškų Ištyrimų

Taigi, nėra skirtumo, ar jūs negalite reikiamai skaityti, kalbėti arba girdėti—moksliškas ištyrimas naujoviškais instrumentais nurodys tinkamus akinius, kurie jums reikalingi.

DRS. SCHONGER & STENGER

396 Broadway, Brooklyn, N. Y.

Phone: Stagg 8342

JAU 30 METŲ, KAIP ĮSIKŪRĘ
ŠIOJE VIETOJE

A. LUTVINAS

Užlaiko LINKSMIAUSIĄ UŽEIGĄ ELIZABETHE

Įvairių šaltų gėrimų, Ice Cream, taip pat ir gardžių užkandžių. Turi didelę svetainę, tinkamą baliams, teatrams, vestuvėms, sporto parengimams ir tt. Tik keli žingsniai nuo gražios maudynės (swimming pool).

A. LUTVINAS

Lutwin's Hall yra plačiai žinoma ne tik Elizabetho, bet ir kitų miestų lietuviams ir svetimtaučiams.

Užsiimu ir Real Estate—pirkimu ir pardavimu namų ir žemių. Mūsų patarnavimas prielankus.

69 S. PARK ST., KAMPAS FRONT ST. ELIZABETH, N. J.
Telephone: Trinity 3-1045

TĖMYK! Del Tavęs Amerikoje ir Lietuvoje

MES IŠMOKINAM, kaip apsieiti su gasiniu automobiliu; dalinas į tris dalis:

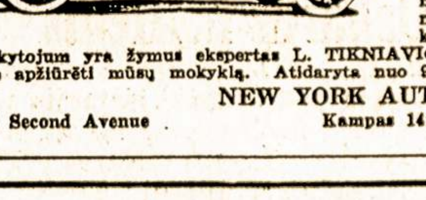

1. Mechanizmas. Kaip sustatyti sulig planų; kaip surasti sugedimus; kaip išardžius sustatyti. Tas viskas mokinama kiekvieną studentą praktiškai, po priežiūra instruktoriu.
2. Elektra ir Magnetizmas. Tai reikalingiausia prie dabartinių automobilių.
3. Važinėjimas. Kaip pastoti ekspertu šoferiu.

Pabaigę mūsų mokyklos kursą, turite pilną progą pasinaudoti vienu iš dviejų amatų—mechaniko arba šoferio. Garantuojame laisnius ir diplomą. Mokiname grynai lietuviškai ir angliškai. Kaina prieinama visiems.

Mokytojum yra žymus ekspertas L. TIKNIAVIČIUS. Lekcijos dienomis ir vakarais. Ateikite apžiūrėti mūsų mokyklą. Atidaryta nuo 9 iki 9 vai., nedėld. nuo 10 iki 2 P.M.

NEW YORK AUTO SCHOOL

228 Second Avenue Kampas 14th Street New York, N. Y.

J. KAVALIAUSKAS

LIETUVIS GRABORIUS
IR BALZAMUOTOJAS

Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atatinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nuliūdimo valandoje prašau kreiptis prie manęs.

1439 South 2nd Street
PHILADELPHIA, PA.

TELEFONAI:
Bell .... Oregon 5136
Keystone .... Main 1417

SERGANTI VYRAI IR MOTERYS

GYDOMA CHRONIŠKOS LIGOS

Kreipkitės į DR. ZINS, jeigu kenčiate nuo: Kraujo, Odos ir Nervų Ligų, visokių Chroniškų Skaudulių, Bendro Nusilpimo, Nusiminimo, Galvosvaigio, Skilvio, Žarnų ir Mėšlažarnės Ligų, Galvos Skaudėjimo, Neuralgijos, Padidėjusių Liaukų, Plaučių, Kvėpuojamųjų Dūdų, Nosies ir Gerklės Ligų, Reumatizmo, Sciatikos ir Strėnų Skaudėjimo. Jeigu jūs esate nesveiki ir nusiminę, aš jums galiu pagelbėti. Tūkstančiai Vyrų ir Moterų buvo pasekmingai pagydoma naujausiais, užgirtais moksliniais būdais. Greitos ir pastovios pasekmės. Aš suteikiu Asmeniškos Atydos Visu Gydymo Laiku. Kainos prieinamos.

PATARIMAI IR IŠTYRIMAI DYKAI!
X-Spinduliai—Kraujo Ištyrimai—Laboratorijos Bandymai

DR. ZINS 110 EAST 16th ST. N.Y.
Specialistas Jau 25 Metai (Tarpe 4th Ave. ir Irving Pl.)
VALANDOS: 9 A. M. iki 8 P. M. Nedėlioj 9 A. M. iki 4 P. M.

Klasių Kova

KOLČAKIJADA. APYSAKA—CHRONIKA

Parašė **Pavel Dorochov** Vertė **D. M. Šolomskas**

(Pabaiga)

—Nu, drauge, stuksėk: "Raudoni artinasi prie gelžkelio stoties Baleiskos iš užpakalio jums. Skubinkite atgal, nes nukirs kelią."

Telegrafistas nustebusiai pažiūrėjo ant Maksimo, Maksimas linguodamas galvą linksmai drąsino:

—Nieko, nieko, stuksėk, ką įsakiau.

Aparatas pradėjo stuksėti smulkiai ir tankiai.

6.

Petruchinas užlipo ant vandens svirties.

—Niekšai, tik prašvito ir jau pradėjo vėl šaudyti!—Pakėlė žiūroną prie akių ir susirado traukinį.—Kas per velnias? Aplinkui traukinį iš visų pusių trūksta kanuolių kulkos. Reiškia, kas nors bombarduoja šarvuotą baltųjų traukinį.—Aleksėjus Petruchinas nei patsai sau nepatikėjo ir nuleido žiūroną.

—Bum! Bum! Bum! Bum!

—Taip, šaudo,—vėl prisidėjo žiūroną ir tėmija traukinį. Aplinkui traukinį trūksta kanuolių kulkos. Kad šaudo kas į traukinį, jau nėra abejonių. Bet kas jį bombarduoja? Kanuolių šūviai regis artimi. Petruchinas pradėjo žiūrėti per žiūroną ant dykumos ir nustebo.

—Kas? Kas tai? — sudrebėjo Aleksėjo ranka, nukrito žemyn žiūronas. Skubino Aleksėjus žemyn, kalbėdamas:

—Draugai, mūsų broliai, mūsų draugai atėjo! Raudonos vėliavos ten matosi! Baltųjų traukinį iš kanuolių mūsų draugai bombarduoja! Pulti ant priešo! Pulti!

7.

Baltųjų šarvuotame traukinyje prie aparato telegrafistas-kareivis, greta jo komandantas traukinio—pulkininkas.

—Stotis Baleiskaja kreipiasi, ponas pulkininke,—tarė telegrafistas.

—Priimk žinią.

—"Raudoni artinasi prie gelžkelio stoties Baleiskaja iš užpakalio jums. Skubinkite atgal, nes nukirs kelią pasitraukimui."

—Viskas?

—Viskas, ponas pulkininke.

Iš šono traukinį bombarduoja kanuolių batarėja. Aplinkui traukinį ir ant traukinio jau trūkinėja kulkos. Tuojaus pataikys į traukinį.

—Kas per velnias, iš kur gi atsirado šie raudoni? Iš kur pas raudonuosius artilerija?

—Atgal!—tarė pulkininkas, patsai atėjęs pas mašinistą.

Raudoni pakeitė cielių, šaudo gelžkelio liniją, kur turi eiti traukinys. Pulkininkas pažiūrėjo iš traukinio, apsidairė ir rūsčiai prisakė:—Pagreitinti važiavimą!

Traukinys lekia kaip paukštis, aplink trūkinėja kulkos, pulkininkas komanduoja: —Greitinti važiavimą!

Štai jau matosi ir stotis Baleiskaja. Semaforas rodo, kad traukinys gali eiti. Verstas... Pusė iki stoties...

Baisus suskambėjimas geležies, trenksmas, garvežio šnypštimas užglušino nusigandusių žmonių priešmirtinį riksmą... Tik griuvėsiai iš šarvuoto baltųjų traukinio. Geležies šmotai, medžio, ir iš po tų griuvėsių kyšo rankos, kojos ir galvos... Dejavimai...

Nuo stoties Baleiskaja kaip vėjas joja Maksimo raitarija, augštai plevėsuoja raudonoji vėliava.

8.

Tą pat dieną sugrįžo iš miesto kalvis Vasylius ir parnešė džiūginančią žinią—Raudonoji Armija sekmingai eina pirmyn išilgai visą karo frontą. Baltieji pakrikime, bėga kaip gali greitai į gilumą Sibiro. Galas baltiems artinasi. Sibire, užpakalyje baltųjų, valstiečių sukilimai.

Linksmi ir energingi kovotojai sukilėliai, viso 10 pulkų eiliuojasi prie gelžkelio stoties sujungtų spėkų, būriai draugų Petruchino ir Dimitrio. Virš kovotojų galvų plevėsuoja raudonos vėliavos, ant durtuvų atsimuša saulės spinduliai — jie blizga. Juoduoja kanuolių gerklės.

Dimitrius Kiselevas, Aleksėjus Petruchinas kartu su štabu peržiūrinėja eiles kovotojų jodami greta eilių.

—Draugai, mūsų kova artinasi prie pabaigos! Prie upės Irtišo artinasi Sovietų Rusijos raudonoji kariuomenė! Greitai ant viso Sibiro užplevėsuos raudonos vėliavos—darbininkų ir valstiečių sovietinės valdžios! Lai gyvuoja Sovietų valdžia!

Linksmi sukilėlių jaunų ir barzdotų veidai. Kai kurie šluostosi džiaugsmo ašaras, galingas sveikinimas drebina orą:

—Ura!... Ura!...

—Lai gyvuoja Sovietai! Lai gyvuoja Raudonoji Armija!

Pulkas paskui pulką, pilnoje karinėje tvarkoje, maršuoja pro savo revoliucinį štabą. Pirmoji sukilėlių revoliucinė armija eina pasitikti savo brolius raudonarmiečius, ateinančius nuo Uralo kalnų.

-:- -:- -:-

Iš anapus upės Irtišo jau artinosi raudonoji jėga, naikinanti supuvimo, išnaudojimo ir pavergimo kapitalistinį rėdą. Raudonoji žvaigždė švietė ir Sibirui.

ALDLD Praeitis, Dabartis ir Ateitis

(Tąsa nuo 2-ro pusl.)

Mūsų Trūkumai

Džiaugiantis, kad turime A. L.D.L.D., peržvelgdami jos nuveiktus darbus, mobilizuodami savo spėkas del gavimo daugiau narių į mūsų draugiją, mes turime atžymėti ir tuos trūkumus, kurie yra ir kuriuos reikia prašalinti. Jais yra:

Mes iki šiol ALDLD. narių tarpe neįtraukėme didesnio narių skaičiaus į veikimą, daugelyj kolonijų ALDLD. kuopos turi net kelis desėtkus narių, o veikime dalyvumą ima tik keletas draugų ir draugių. Mes kol kas nejpratinome narius prie veikimo, tame kalti patys veikiesni nariai. Renkant bile komisijas bile darbui tuojaus skubina perstatyti tuos, kurie jau veikia; krauna darbą ant to, kas jau veža. O kiti nariai pasilieka tik taip nariais, juos nemokiname kaip veikti, o reikėtų į kiekvieną komisiją įtraukti du draugu, kurie dar neėmė aktingumo; veiklesnis komisijon narys turėtų būti išrinktas tik tam, kad dirbus su anais, kad mokinus juos kaip reikia darbai atlikti.

Antra, pas mus vis dar didelis narių skaičius yra žemo prasilavinimo. Didelis nuošimtis narių neskaito ALDLD. išleistus raštus. Daugelis nei nežino, nemoka juos skaityti. Darbininkas, tik įstojęs į ALDLD. ir gavęs sunkesnį raštą, nepajėgia jį "vartyti", jam jis pasidaro nuobodus ir ne tik nejvertina knygos svarbą, bet, spręsdamas pagal nesuprantamą knygą, nejvertina ir organizacijos rolės. Mes turim surasti būdus ir įvesti pamokas, kaip reikia skaityti, kaip reikia suprasti knygas.

Trečia, pas mus aplejstas savitarpinis lavinimasis, begėdiškai apleistas. Turime apie 200 kuopų, o kiek mes turime klasinių mokyklėlių? Kur mokyklėlės net didesnių miestų? Turime medžiagos, iš kurios galima daug mokytis, bet ji dulkėm pavesta ant lentynų, arba lavinasi tik atskiri draugai ir draugės. O tuo kartu mums daugiau prasilavinusių draugų didelė stoka. Mums reikia daugiau išvystyti iš narių tarpo bendradarbių spaudoje, daugiau draugų, kurie ne tik galėtų parengimus sekmingai įvykinti, bet ir apginti mūsų pozicijas nuo puolančių priešų, daugiau draugų, kurie atliktų kalbėtojų ir jų pagelbininkų pareigas. Tas galima, tik reikia iš vienos pusės pagelbėti tiems draugams, pas kuriuos yra noras, o iš antros—išvystyti prie klasinio lavinimosi norą. Dabar gi tankiai kolonijų draugai reikalauja iš augštesnių įstaigų—"prisiųskite mums veikėją!" O iš kur gi centrai ims tuos veikėjus? Juk nėra fabriko, kuris juos gamintų. Reikia iš savo tarpo išlavinti juos.

Ketvirta, savikritikos begalinė baimė. Tarė draugas žodį kitą, ar tai susirinkime, ar tai spaudoje apie kitą draugą, o tas jau užsidegė, užmiršo kapitalistą, kuris sėdi ant jo sprando, užmiršo ir visus kitus savo ir savo klasės priešus, pasipūtė, persistatė tą draugą priešu, šiokiu ir tokiu, kuris pakritikavo, ir "vaina."

Tas turėtų būti išraunama su šaknimis. Nėra asmenų, kurie nedarytų klaidas. Visi padarome didesnių ar mažesnių klaidų. Jų nepadarytume, jeigu permatytume, juk tai bus klaidos, ir kada draugas iš šono mato tą ir taiso, tai neturime pykti. Mažiau to nesvietiško lepšiškumo—baimės; savikritikos, daugiau geros, naudingos kritikos, daugiau iškėlimo į viršų klaidų tam, kad jas nekartojus. Pirmoj vietoj turi būti pavyzdis vadovaujanti draugai. Jie turi mokėti kitus kritikuoti ir pakelti kitų kritiką. Jeigu vadovaujanti draugai rėks ir gvoltą kels del žodžio, kito kritikos, tai nariai, kada juos kas pakritikuos, dar daugiau rėks, arba bile nurodymus priims už užsipuolimus ant jų.

Penkta, pas mus, ypatingai pas veklesnius draugus (suprantama, ne pas visus) atsiranda "pavargimo", apsileidimo, nepaisymo. "Nu, kam aš čia vis dirbsiu, lai kiti padirbės, aš jau už save atidirbau." Tokis nusistatymas blėdingas, ir tie draugai, kurie "pavargo", arba užsiėmė "bizniais" ir visai ranka numojo ant judėjimo, labai klysta. Ar jūs, draugai, norit ar ne, žus kapitalistinė tvarka, žus ir jūsų tie "bizniai."

Draugai, kurie apsiima vieną ar kitą darbą, turi jį atlikti sekmingai, turi teikti informacijas kas jų reikalauja; raštininkai kuopų turi visad informuoti centrą ir apskričius kas dedasi jų kuopoje, visad palaikyti ryšius.

Šešta, pastebėta, kad girtuoklybė surado mūsų judėjime daug aukų. Prieš tai reikia kovoti. Draugai, tam turi būti galas. Svaiginančius nuodus palikim buržuazijai. Mes turime dirbti darbą blaivomis galvomis.

Pasitenkinimas rasti svaigaluose, yra begalinė gėda klasiniam darbininkui, ir gėda tiem draugam, kurie patys geria ir kitus dar kursto, kartais begėdiškai siūlo svaiginančius gėrimus. Tie svaigalai daug kenkia judėjimui, vietomis kolonijoj pusėtino prasilavinimo draugas nieko negali veikti, nes svaigalai jį padarė savo belaisviu.

Toki tai yra nuveikti A.L.D. L.D. darbai, ir tokius trūkumus turime. Dirbdami tam, kad gavus daugiau skaitytojų mūsų dienraščiams, tam, kad įtraukus didesnį skaičių darbininkų į jų klasės organizacijas, turime kartu dirbti ir tam, kad prašalinus tuos blogus įpročius ir apsireiškimus iš mūsų tarpo.

Šiais metais ALDLD. Centro Komitetas padarė nutarimą, kad laike agitacijos mėnesio būtų nariai priimami į A.L.D. L.D. be įstojimo. Tai yra, kad kiekvienas galėtų stoti tik $1.50 užsimokėjus į centrą ir kelis desėtkus centų kuopai ir apskričiui, kur tokios mokestys yra. Tas padaryta atsižvelgiant į 15-kos metų sukaktuves nuo ALDLD. gyvavimo ir į viešpataujančią bedarbę. Pasidarbuokime visi, kad gauti kuodaugiausia naujų narių.

Neatsidėkite, draugai, ant Centro Komiteto bei tik ant jūsų vietinių draugų, stovinčių valdybose. Visi turime dirbti, o vaisiai bus. Nei centras, nei valdybos apskričių, nei kuopų be narių paramos nenudirbs visos organizacijos darbus.

D. M. Šolomskas.

RIVERSIDE, N. J.
A.L.D.L.D. 142-ros Kuopos

VAKARIENĖ SU ŠOKIAIS

pasitikimui
Drg. A. Urbonienės,
kuri atvažiuoja iš Lietuvos
Vakarienė bus Subatoj

11 d. Spalio (October), 1930

Svetainėje

FAIRVIEW IR ADAMS STS.

Visi vietos ir apielinkės lietuviai, įsitėmykit dieną ir atsilankykit, nes bus proga išgirsti daug naujienų iš Lietuvos; taipgi pasivalgius ir išsigėrus bus galima smagiai pasišokti prie geros muzikos. Durys bus atdaros 7 val. vakare. Pelnas nuo vakarienės eis Tarp. Darb. Apsigynimui.

GEORGE NOBILETTI

Pianistas ir Mokytojas

Įgaliotas ir Paliūdytas
New Yorko Universiteto Mokinti
Progresyvę Seriją (Eilę)
PIANO LEKCIJŲ
Piano Pamokos Yra Duodamos Studijoje ir Mokinių Namuose
STUDIO
Tik pagal sutartį:—
981 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Telephone: JEFerson 6993

Vatikanas.— Dar vienas Amerikos dvasiškis bus pakeltas į kardinolus: juomi esąs arcivyskupas Hanna, gyvenantis Californijoj.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

SO. BOSTON, MASS.

L.D.S.A. 13-tos kuopos susirinkimas bus trečiadienį, 8 spalio (Oct.), Piliečių Kliubo svetainėje, 376 Broadway. Pradžia 8-tą val. vakare. Visos narės ateikit, yra svarbių reikalų.
K. Zinskienė.
(236-237)

YONKERS, N. Y.

A.L.D.L.D. 172-ros kuopos svarbus susirinkimas bus trečiadienį, 8 spalio, Ungarų svetainėj, 49 Jefferson St., 8-tą val. vakare. Visi nariai malonėkit ateiti, yra labai svarbių reikalų aptarti. Bus pateikti ir apkalbami planai, kad spaudos ir organizacijos vajus būtų sekmingas. Tat visi dalyvaukit.
Sekr. I. Karlonas
(236-237)

PHILADELPHIA, PA.

Ateivių Gynimo Komitetas atsišaukia į visas vietos ir apielinkės organizacijas, kliubus ir pašelpines draugystes, kad išrinktumėt ir prisiųstumėt delegatus į tarptautinę ateivių gynimo konferenciją, kuri įvyks 2 lapkričio (November), 1930, Hungarian Hall, 4th ir Cambridge Sts., Philadelphia, Pa. Jūs jau žinote, kad valdančioji klasė rengiasi išleisti naujus įstatymus, kuriais remiantis galėtų kiekvieną neištikimą darbininką deportuoti; norima įvesti pasportinė sistema, ėmimas paveikslų ir pirštų antspaudų ir t. t. Kol dar laikas, turime visi bendrai užprotestuoti prieš tuos žabangus. Todel kiekviena draugystė turi pasirūpinti išrinkti delegatus ir prisiųsti į minėtą konferenciją.
P. Puodis.
(235-236)

PHILADELPHIA, PA.

L.D.S.A. 11 kuopos susirinkimas bus pirmadienį, 6 spalio, Liaudies Name, 8th St. ir Fairmount Ave. Pradžia 8-tą val. vakare. Visos narės ateikit, yra svarbių reikalų aptarti.
Sekr. U. Šapran.
(235-236)

BINGHAMTON, N. Y.

A.L.D.L.D. 20-tos kuopos susirinkimas bus ketverge, 9 spalio, Lietuvių svetainėje, 315 Clinton St., 7:30 val. vakare. Visi nariai ateikit, yra svarbių reikalų.
Sekr. P. Balčiūnas.
(236-237)

Dr. Jonas Repšys
881 Massachusetts Ave.
(arti Central Square)
CAMBRIDGE, MASS.
Tel. Porter 3788
OFISO VALANDOS:
Nuo 2-4 po pietų ir
Nuo 7-9 val. vakare.
Nedėliomis: 10-12 val. ryte.

NORINT BŪTI SVEIKU IR STIPRIU—
GALĖTI SUNKŲ DARBĄ DIRBTI—VALGYK
"VARPO"
Keptuvės
DUONĄ

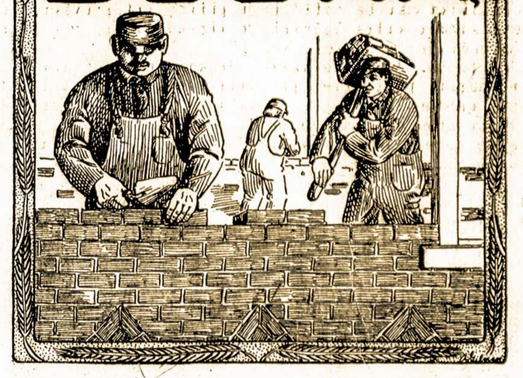

Varpas Bakery, 38-40 Stagg St., Brooklyn, N. Y.
A. M. Balchunas, Savininkas **Tel., Stagg 5938**

VEIDO GRAŽUMAS

ROJAUS VEIDO GROŽYBĖS LAŠAI ir naujai išrastas Muilas tik už vieną doleri! Ši nuolaida tik ant 30 dienų. Kurie pasiskubinsit, sučėdysit $1.25.

Tikrą naturališką veidui gražumą suteikia tik Rojaus Veido Grožybės Lašai su Naujai Išrastu Muilu.

Siųskit doleri registruotam laiške arba money orderį, šiuo antrašu:

Blue Rose Laboratories
69 Bond St., Dept. D
ELIZABETH, N. J.

(Iškirpę šį kiupaną, pasiųskit mums)
Vardas _____
No. ir gatvė _____
Miestas ir valst. _____

GREITAS LAIVŲ PATARNAVIMAS

PER HAMBURGĄ MŪSŲ MODERNINIAIS LAIVAIS
HAMBURG ALBERT BALLIN
DEUTSCHLAND NEW YORK

Išvažiuoja reguliariai kas savaitę, prieinamos kainos. Tiesioginiai gelžkeliais susisiekimai su Lietuva. Taipgi reguliariai išplaukimai mūs populiariais kambariniais laivais:

ST. LOUIS, MILWAUKEE IR CLEVELAND

Del informacijų krejpkitės į lokalinius agentus mūsų

HAMBURG-AMERICAN LINE
39 Broadway + + + New York

LIETUVIS GRABORIUS

NORINTIEJI GERIAUSIO PATARNAVIMO IR UŽ ŽEMĄ KAINĄ, NULIŪDIMO VALANDOJ SAUKITĖS PAS:

JONĄ PETRUŠKEVIČIŲ
162 Broadway
Rezidencija: 13 W. 3rd Street
SO. BOSTON, MASS.
Tel.: So. Boston 0304-W

Gerą DUONA valgyt reikalingiausia kiekvienam. Kas nori but sveiku ir stipriu, tai valgykit SCHOLES BAKING, Keptuvės DUONA. Mūsų miltai geri, duona visuomet sviežia vežam į štorus ir stubas, visoj aplinkei Brooklyno ir New Yorko. Siunčiam per pačtą ir į kitus miestus. V. LUKOŠEVIČIA, Savininkas.

SCHOLES BAKING, INC.
PURE RYE BREAD, ROLLS & CAKES
10 SCHOLES STREET
BROOKLYN, N. Y. Phone STAGG 9645

TAI TIE ŠVELNŪS
CIGARAI
VARDU
Mandelo
Kurių Jūs Pageidavote

Padirbti iš suderintų Havanos tabakų. Vidurys vien tik iš importuotų tabakų.

Kaina po 10c ir Daugiau
IŠBANDYKITE ŠIANDIEN
Juos Išdirba
STANLEY PAUL
1035 Spring Garden Street
Philadelphia, Pa.

Sulig reikalavimo, šiuos cigarus taipgi ir per paštą išsiuntinėjame, kaipo užsakymus (orderius).

DETROITO LIETUVIŲ DARBININKŲ APTIEKOS

Čia randasi dvi lietuviškos aptiekos, kuriose galima pirkti vaistus daug prieinamesne kaina, negu kur kitur dabartiniu laiku.

A. M. KISHON, Aptiekorius Savininkas
8701 JOS. CAMPAU AVE. ir 5046 CHENE ST., DETROIT, MICH.

MALONŪS RŪKYT

Brooklyno Lietuvių Neprigulmingas Kliubas, 269 Front St., kaipo žymus politikoje, savo rūmuose, nuo senai su pasigėrėjimu, JOHN'S Cigarus bizniavoja. Taip pat visos švaresnės lietuviškos restauracijos Brooklyne ir prakilnesni biznieriai užlaiko JOHN'S po 10c Visi rankomis padaryti ir po vardu PETRO.

Todel Gerbiamieji Draugai ne tik Brooklyne, bet ir kituose miestuose bizniaus užvedimuose, kur rūkymai yra užlaikomi, visur reikalaukit viršpaminėtais vardais Cigarų. Ant pareikavimo visur Amerikoje išsiuntinėjam per paštą. Adresuokit:

NAUJOKŲ CIGARŲ DIRBĖJAI
267 DIVISION AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

"KAS JAU ČIA DO KRITIKA"

(Tąsa nuo 3-čio pusl.)

kritikuoja, tai — "Kas jau čia do kritika?" Gerai, kad drg. V. Bevardis prisipažino, kad jisai, versdamas veikalus iš kitų kalbų, apverčia augštyn kojomis, o paskui bara kritiką, kad jis kritikuoja autorių, o ne vertėją. Reiškia, kad kritikas turi dar sykį išverstą veikalą išsiversti ir tik tada kritikuoti. Ar tai vis naujos žurnalistikos taisyklės?

Toliaus, drg. V. Bevardis, pacitavęs mano pastabėlę apie galicijoną, kur mano pastebėta, kad autorius negalėjo matyti žmogaus galvos, kuomet ji buvo po plačiais bryliais skrybėle ir ant žmogaus uždėta *"smaila žalčio galva,"* atranda, kad: "šita kritika visai be vertės" ir ateina su savo kalbos figūromis —"similės" ir "metaforo." Na, ir kur tu čia, farmersko razumo žmogelis, prisilyginsi prie tokios augštumos!

Tuom tarpu, jeigu ant to galicijono galvos būtų buvus uždėta ne plačiais bryliais skrybėlė, bet "tumeičių keniukė," kritik būtų buvus bevertė. Gi iš-tikrųjų, mano buvo kritikuojama ne kalbos figūros, bet netikęs prilyginimas, kad ant žmogaus ir dar darbininko galicijono, uždėta *"smaila žalčio galva,"* žmogus prilygintas žalčiui. Šitokių prilyginimų proletaras rašėjas, ypatingai beletristikoj, privalo vengti. Tačiau ir ši pastaba draugo V. Bevardžio supratimu — "visai bevertė." Na, o jeigu ji bevertė, tai negalima bus pastebėti ir to, jei kas sumes ir šitokį prilyginimą: "Jo galva kertuota, kaip barškančios gyvatės."

O gal ir čia ne autoriaus, bet vertėjo produktas? Bet jeigu mūsų vertėjai pradėjo veikalus versti ne iš rašto, bet kepurės, tai man regis, kad mes turime pilną teisę juos kritikuoti, jeigu norime išvystyti savikritiką ir taisyti literatūrą.

Apie čigoną kalvį ir jo kaustymą arklio atsisėdus. Apysakaitėj aiškiai buvo pasakyta, kad: "Ten prie šudribusių baltų pilioriu, ant griuvėsių, sėdėjo čigonas kalvis, kaustė arklį."

Ir kuomet mano buvo pastebėta, kad arklio kaustymas, tai ne sėdinčio darbas ir dar ne bile ant ko, bet ant piliorių griuvėsių, drg. V. Bevardis "užmiršo" ir jam "ten nėra pasakyta, čigonas sėdėdamas ar stovėdamas kaustė arklį." O kad tvirčiau laikytųsi jo antspaudas — "Kas jau čia do kritika", vadina mane net į debatus arklių kaustymo klausyme. Jis sakosi matęs, kad kalvis, kada kausto arklį, apsižergia jo koją ir prisėda ant jos.

Jeigu drg. V. Bevardis nori šitą savo teoriją išbandyti praktikoj, debatai vistiek jį nepertikrins. Tegul jisai pasivelina keno nors arklį, apsižergia jo bile koją ir prisėda. Rezultatas bus toks: Jeigu arklys bus stiprus, tai nė nepasijusi, kaip atsidursi po jo kojomis, o jeigu vos kaulus pavelkantis, tai užvirs ant paties kandidato į kalvius. Ot ir debatų pasekmė. Ginčijasi žmogus, apie ką nė mažiausio supratimo neturi. Tikrenybėj, kalvis ne tik negali prisėsti ant arklio kojos, bet jis turi palaikyti arklio lygsvarą, įsispraudęs jo koją tarp savo kelių, drauge V. Bevardi, jei nori žinoti.

Šitaip mane sukritikavęs, d. V. Bevardis baigia:

"Kas jau čia do kritika? Abelnai apie d. S. V. kritiką reikia pasakyti štai kas:

"Pirma, ji visuomet labai paviršutinė." (Reiškia, ant veikalo viršaus barškančias klaidas, pagal naują žurnalistiką, reikia kritikuoti iš apačios.—S. V.)

"Antra, jis kritikuoja kaipo klaidą viską, kas nauja ir jam nežinoma ar neprasta."

"Trečia, jo kritika dažnai subjektinga."

Je, je. Kaip tik ta kumelaitė: "Striuka, buka, plikais šonais, trimis kojomis, be uodegos—abi akys baltos!"

Jeigu drg. V. Bevardis būtų nuoširdus savikritikos šalininkas, šitaip nemandravotų. Parodytų, kaip mes turime kritikuotis, kaip kritikuoti veikalus ir ką blogo daro ta "paviršutinė bei subjektinga" kritika, o kokią naudą duoda "apatinė ar gili ir objektinga" kritika.

Iš visos drg. V. Bevardžio kritikos matosi aiški tendencija, tai savikritikos neigimas. Visos klaidos ne tik dailinamos, teisinamos, bet ir tų klaidų pastebėtojas stumiamas už kulisų. Klaidos dengiamos savuoju — "aš."

Kam jau save keltis taip augštai, o kitą, tos pačios šeimynos narį—žeminti? Šitoki, anot drg. D. M. Šolomsko, "mandravojimai," ypatingai iš viršūnių, neturėtų būti toleruojami.

Senas Vincas.

METINIS AIDO CHORO

Koncertas

Įvyks Sekmadienį

5 Spalių-October, 1930

LABOR LYCEUM SVETAINĖJE

949 Willoughby Avenue, Brooklyn, N. Y.

Pradžia 3:30 valandą po pietų

NICHOLAS WASILEWSKY, Tenoras

Dalyvaukite visi ir visos. Pasakykite savo draugams, Kas nedalyvaus, gailėsis per kelis metus.

PROGRAMA

MME VERA BELERICH, Maskvos operos dainininkė. Dainuos pirmu sykiu lietuviams darbininkams Amerikoje.

STEFAN KOZAKEVICH, baritonas, rusų tautoje žinomas kaipo Šeliapinas.

MARGARET E. ČESNAVIČIŪTĖ, sopranas, kuri užima pirmąją vietą Amerikoje iš lietuvių dainininkių.

NICHOLAS WASILEVSKY, tenoras, tai tas dainininkas, kuris publiką gali užlaikyti svetainėje per kelias valandas ir ji vis dar šaukia, kad dainuotų.

M. E. BANEVIČIUTĖ, pagarsėjusi smuikininkė, Massachusetts valstijoj; tai muzikos žvaigždė, kurios Brooklynas dar negirdėjo.

AIDO CHORAS, vadovaujamas B. Šalinaitės, kuris mokinosi per keliolika mėnesių niekam iš lietuvių negirdėtą RAUDONĄJĄ DAINĄ—KANTATA, kuri, galima sakyti, ne daina, bet trumpa opera, užimanti be perstojimo netoli pusę valandos. Ją dainuojant, klausytojus sužavėja ir pasidaro nepaprasta svetainėje tyla, ir už sekundos kitos vėl skardūs griaustinio balsai, šaukianti į kovą.

TAIPGI tame dainų vainikų sūkuryje dalyvaus ir solistai: N. Butkienė, A. Velička, J. Nalivaika, P. Kripaitis ir visas Aido Choras. Tie draugai yra atsižymėję lošime operečių ir kitų veikalų.

ĮŽANGA KONCERTAN—$1 IR 75 CENTAI

Įžanga tik į šokius—50 centų

ŠOKIAMS ORKESTRA—RETIKEVIČIUTĖS

Visus kviečia atsilankyti—

AIDO CHORAS.

CLEVELAND, OHIO

S. L. A. 14-tos Kuopos Progresyviam Nariam Darbininkam

Gerbiami Draugai:—

S.L.A. didžiumos Pildomoji Taryba šaukia specialį pažangiųjų S.L.A. 14 kp. narių susirinkimą. Šiame susirinkime P. T. atstovas d. L. Pruseika pateiks planą organizavimui Susivienijimo Lietuvių Darbininkų Amerikoje.

Čia bus nušviesta S.L.A. pažangiųjų narių kova su reakcionieriais ir jųjų turto atgavimo klausimas iš Gegužio ir Ko. fašistų šaikos. Tos šaikos, kuri pagelba policijos buožių nori pasilaikyti ant S.L.A. narių sprando ir geruoju nemano pasitraukti.

Šaukiamas s u s i r i n k i m a s įvyks spalio 8 d., trečiadienį, Grdinos svetainėje, 6021 St. Clair Ave. Susirinkimas prasidės lygiai 7:30 val. vakare.

Draugai, būtinai dalyvaukit šiame susirinkime. Daug svarbių reikalų turėsime apkalbėt.

Draugiškai,

S.L.A. Gynimo Komitetas.

PATERSONO IR HACKENSACK DARBININKŲ ATYDAI!

Draugai darbininkai, lankykite šitas Komunistų Partijos prakalbas. Dabar po New Jersey valstiją važinėja draugas Richard B. Moore, Komunistų Partijos kandidatas į prokurorus New Yorko valstijos su prakalbų maršrutu ir yra labai geras kalbėtojas. Jo prakalbos įvyks sekamai:

4 d. spalio, šeštadienio vakare, Patersone, Union Hall, 205 Paterson St. 5 d. spalio, sekmadienį, po pietų, Hackensack, Odd Fellows Hall, 1st ir High Sts., 3-čią val. po pietų.

Todel, darbininkai, dalyvaukite šiose prakalbose, nes daug naujo ir gero sužinosite jūsų pačių naudai.

Reporteris.

A.L.D.L.D. ŽINIOS

A.L.D.L.D. IV Apskričio Prakalbų Maršrutas Drg. L. Pruseikai

ALDLD IV Apskričio prakalbų maršrutas prasidės su 9 d. spalio.

Spalio	9 d.	—Collinwood, O.
"	11 "	Akron, O.
"	12 "	Youngstown, O.
"	13 "	Wilmerding, Pa.
"	14 "	Braddock, Pa.
"	15 "	N. S. Pittsburgh, Pa.
"	16 "	McKees Rocks, Pa.
"	17 "	Carnegie, Pa.
"	18 "	New Kensington, Pa.
"	19 "	Monongahela Pa. (2 val. p. p.)
"	19 "	Donora, Pa. (vakare)
"	20 ir 21 dd.	— Coal Centre, Leechburg ir Vendegriff; dviem kolonijom iš trijų pažymėtų. (Čia d. J. Gataveckui paskirta sutvarkyti, padėti tose vietose surengti prakalbas.)
"	22 "	Pittsburgh, Pa. (Soho dalyj)
"	23 "	Liuosa diena
"	24	Steubenville, O.
"	25 "	Benwood, W. V.

Minėtos vietos turi gerai prisirengti su išgarsinimu prakalbų ir užsisakymu literatūros. Geriausia būtų platinti "Vytautas Mažasis" ir kitas.

Draugiškai,

Ž. C. Mažeikienė,

ALDLD IV Apskr. Sekr.

952 Wheelock Rd.
Cleveland, O.

MASSACHUSETTS DRAUGIJŲ IR DRAUGŲ DOMEI!

Paaukokit, Ką Išgalit, Bazarui

Darbo Unijų Vienybės Lyga dabar veda kampaniją del sukėlimo šimto tūkstančių dolerių į streiko fondą. Tie pinigai bus naudojami vadovavimui įvairių streikų ir jungimui jų į vieną didelį streiką.

Kad sukelti minėtą sumą pinigų, yra naudojama visokie būdai, bet labiausia populiariška yra rengimas bazarų (ferų) visuose didesniuose miestuose. Toks bazaras yra rengiamas ir Bostone, kurio surengimu rūpinasi netik Darbo Unijų Vienybės Lyga, bet ir daugybė kitų darbininkiškų organizacijų. ALDLD ir LDSA So. Bostono kuopos atstovauja lietuvius darbininkus ir yra pasižadėjusios priruošti lietuvių stalą. Kad surinkti gana daiktų del stalo, yra didelis darbas ir vargiai vieni southbostoniečiai pajėgs tą padaryti, be pagelbos iš kitų kolonijų. Tad mes kviečiame visas Massachusetts draugijas ir pavienius draugus paaukoti kas ką išgalit del kalbamo bazaro. Aukokit įvairius daiktus, tinkamus del bazaro. Paraginkit ir kitus paaukoti. Paklausinėkit pas savo draugus ir pažįstamus, gal jie turi ką tinkamo paaukoti. Jei visi pasidarbuosim šiam tikslui, tai prirengsime turtingą ir įvairų stalą.

Bazaras įvyks 23, 24 ir 25 dienomis spalio, Ambassador Palace svetainėj, kampas Berkeley ir Tremont gatvių Bostone.

Aukotus daiktus siųskit šiuo antrašu: A. Taraškà, 39 Old Harbor St., So. Boston, Mass. Jei siųsti neparanku, tai praneškit laišku, ką turite surinkę, o mes atvažiuosim pasiimti.

A. Taraška.

AKRON, OHIO

"Tėvynės" No. 36 fašistų klapčiukai aprašo SLA 198 kp. susirinkimą, įvykusį 10 d. rugpjūčio. Sako, kad SLA 198 kuopoj nuversta bolševikų diktatūra, ir kad patys bolševikai rezignavę iš urėdų vietų. Negalima suprast, ką socialfašistai nori tuomi pasakyti. Toliau rašo, kad buvo užklaustas K. Joneliūnas, kokiu būdu B. Versackas buvęs neteisingai išrinktas delegatu į SLA seimą, tai buvęs pirmininkas paaiškinęs, kad, esą, mes vieną balsą daugiau priskaitėm. Visiems yra aišku, kad pirmininkas balsų neskaitė, o paskyrė komisiją balsų skaitymui. Komisija skaitė balsus, o protokolų sekretorius socialfašistas V. T. Neverauskas ir priskaitė B. Versackui vieną balsą daugiau, nes tuo pačiu laiku, kada balsus skaitė, tai ir B. Versackas taipgi šone stovėjo lūpą pakabinęs.

Toliaus rašo: 14 dienos liepos 198 kp. susirinkimo buvęs pirmininkas pranešė, kad narių duoklės bus laikomos kuopos ižde, o virš minėtą dieną jokio susirinkimo nebuvo 198 kuopos. Patartina korespondentui P. Jurgeliui, kaipo atminties neturinčiam, nerašyti ant ledo kuopos susirinkimų datų, o tiesiog sau ant kaktos.

SLA Narys.

Kramolos Malšintojas Atlėkė į Varšavą

VARŠAVA.— Iš Lembergo atlėkė orlaiviu graikų katalikų bažnyčios arcivyskupas Ezepweki. Jis tariasi su Pilsudskio valdžia delei žmonių nepasitenkinimų, kurie verda gyventojuose jo diecezijoj. Bus ieškoma būdai, kaip numalšinti nepasitenkinančius.

Ezepweki iš vardo tarnauja pavergtiem po Lenkijos imperialistų letena ukrainiečiam, bet tikrumoj jis yra padėjėjas Pilsudskio malšinime kylančių pavergtų žmonių. Sakoma ukrainiečiai turi suorganizavę savo slaptą militarišką organizaciją, kurią naudos prieš Varšavos ponus.

Telefonai: So. Boston 1662—1373

A. J. KUPSTIS

Žemnamijos, Apdraudos ir Mortgičių Agentūra.

PARDUODAM ANGLIS IR MALKAS

Ofisas atdaras nuo 9 ryto iki 9 vakaro.

Norintieji teisingiausio patarnavimo ir geriausių pirkinių, kreipkitės pas mus.

332 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Bell Phone, Poplar 7545

A. F. STANKUS

GRABORIUS-UNDERTAKER

Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių. Norintieji geriausio patarnavimo ir už žemą kainą, nuliūdimo valandoje šaukitės pas mane. Pas mane galite gauti lotus ant visokių kapinių kuogeriausiose vietose ir už žemą kainą.

1023 Mt. Vernon Street
PHILADELPHIA, PA.

DAILY WORKER
MORNING FREIHEIT

Bazaras

MADISON SQUARE GARDEN

49th St. ir 8th Ave.

Spalio-Oct.	2	3	4	5
	Ketv.	Penkt.	Šešt.	Sekm.
	50c	50c	$1.00	50c

Tikietas del visų 4-rių dienų $1.25

Kuo greičiausia prisiųskite straipsnių, pasveikinimų ir apgarsinimų bazaro žurnalui į National Bazaar Committee, 30 Union Square, New York. Laikas trumpas! Pradėkite darbą tuojaus!

Bazarui Tikietus Galite Įsigyti Šiose Vietose:

DOWN TOWN

Daily Worker, 26 Union Sq.
Morning Freiheit, 30 Union Sq.
Sollin's Restaurant, 216 E .14th Street.
Brederman's Book Store, 184 Second Avenue.
Muslin's Leather Goods Store, 335 East 10th St.
Needle Trades Workers Industrial Union, 131 W. 28th St.
Food Workers Industrial Union 16 W. 21st St.

Harlem

Health Food Vegetarian Restaurant, 1600 Madison Ave.
Jewish Workers Children's Schools, 143 E. 103rd St.
Esther's Scientific Restaurant, 1606 Madison Ave.

Bronx

Bronx Coop. Restaurant, 2700 Bronx Park East.
"No Tip" Barber Shop, 641 Allerton Ave. (Coop. Colony).
Rappoport & Kuttler's Book Store, 1310 Southern Blvd.
Messingers Restaurant, 1763 Southern Blvd., near 174th St.

Brownsville

Goldstein's Book Store, 413 Sutter Avenue.
Rozetzky's Grocery Store, 778 Sutter Ave., E. N. Y.

Brighton Beach

Perlmutter's Restaurant, Brighton Beach Ave., cor., Coney Island Avenue.

Coney Island

Cohen's Delicatessen Store, Mermaid Ave., cor. W. 30 St.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "LAISVĘ"

ŽODIS NUO DR. MENDLOWITZ

Šiuomi primenu savo draugams, jog aš vis dar praktikuoju savo profesiją. Pirmiaus antrašas buvo 271 Berry St. Dabar mano antrašas:

DR. H. MENDLOWITZ

2220 Avenue J, Brooklyn, N. Y.

Tel.: Midwood 6261

MALONAUS PASIMATYMO

UŽEIGA

Jūs pažįstate mus, mes pažįstame jus, bet jau senai matėmėsi. Būtų linksma pasimatyti.

Kurie dar nepažįstate mūs, tai del pažinties užeikite, o būsite maloniai priimti.

J. ir O. VAIGINIS
214 Perry Ave., Maspeth, N. Y.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APTIEKA

Kas yra didžiausias žmogaus priešas?—Šaltis. Jis ne tik sunkiausias ligas įvaro, bet ir į grabą paguldo. Bet tie, kurie vartoja po plačią Ameriką pagarsėjusius

Urbo Lax Tabs

yra tai kanuolė prieš kitą amžiną žmogaus priešą—vidurių užkietėjimą—kuris žmogui pagamina daug rūpesčių ir sunkių ligų. 25 centai už skrynutę.

Urban's Cold Powders

(MILTELIUS NUO ŠALČIO)

jokių šalčių nebijo. Už 75c už baksą apsiginkluok nuo savo amžino priešo!

F. URBONAS, Aptiekorius

151 Metropolitan Ave.
BROOKLYN, N. Y.
Telephone, Greenpoint 1411

6102 Grand Avenue
(Kampas Clermont Avenue)
MASPETH, L. I., N. Y.
Telephone, Juniper 8756

Siųsdami pinigus su savo adresu, užrašykite:

FRANK A. URBAN PHARMACY

151 METROPOLITAN AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

Aš, žemiaus pasirašęs, siunčiu VIENĄ DOLERĮ, už kurį malonėkit man prisiųsti URBAN'S COLD POWDERS ir URBOLA, su nurodymais, kaip vartoti.

Vardas ______________________

No. ______________________ Street or Avenue

Miestas ______________________ State ______

VIETOS ŽINIOS

Rytoj į Didįjį Aido Choro Metinį Koncertą, Labor Lyceum Svetainėje, Broklyne, N. Y.

Didysis metinis Aido Choro koncertas skambės rytoj, sekmadienį, spalių (October), 5 d., naujai išpuoštoj Labor Lyceum svetainėj, 949 Willoughby Ave., Brooklyne, N. Y. Prasidės 3:30 val. po pietų.

Koncerto programa turiningiausia iš visų, kokias kada turėjo Aido Choras. Joj yra operiniai dainininkai: Vera Belerich, Steffan Kozakevich, Nicholas Wasilevsky; taipo pat lietuvių dainininkė-čiulbėtoja M. E. Česnavičiūtė, smuikininkė M. E. Banevičiūtė. Bet tos pavienės žvaigždės tikrai nepraspindės patį Aido Chorą kaipo tokį. Choras pasirodys su RAUDONĄJA DAINA, KANTATA, arba, kaip kad pas ukrainiečius vadinama, Bandura. Tai ne pavienė daina, bet visa virtinė sujungtų nepaprastai gražių, už jausmų griebiančių dainų, kurių Aido Choras, vadovaujamas B. Šalinaitės, mokinosi per kelioliką mėnesių. Tame veikale taipgi dainuos ir solistai: N. Butkienė, A. Velička, J. Nalivaika, P. Kripaitis.

Įžanga koncertan—75 centai ir doleris; vien į šokius—50 centų. Šokiams grieš Retikevičiūtės orkestra.

Jau atsižvelgiant į programos turtingumą, turėtų būt svetainė kupinai publikos užpildyta. Bet šalia puikios programos reikia minėti, kad Aido Choras yra darbininkams tarnaujanti organizacija, kurią visi privalome finansiniai ir dvasiniai paremti, skaitlingiausiai suplaukdami į Aido metinį koncertą.

Tiems, Kurie Dar Nebuvo Daily Workerio Freiheit Bazare

Ar jau buvote bazare komunistų dienraščių Daily Workerio ir Freiheit, Madison Square Gardene, New Yorke? Jeigu dar nebuvotė, pasistengkite į bazarą nuvažiuoti bent šiandien ir rytoj. Tai jau paskutinės bazaro dienos. Kurie turite kokių daiktų aukoti bazarui, pasiskubinkite priduoti juos į "Laisvės" raštinę, užrašę ant jų drg. T. Sherry vardą.

Apart kitų įdomių programos dalių, Daily Workerio piešėjai Burke, Ryan Walker ir Gropper pieš, visiems bežiūrint, didelius paveikslus, atvaizduojančius bei pašiepiančius Fishės "tyrinėjimo" komisiją ir kitus juodųjų politikierių darbus.

Visi į Kriaučių Lygos Vakarėlį Šiandien

Visi šiandien į lietuvių kriaučių lygiečių vakarėlį. Pradžia lygiai 7-tą val. vakare, "Laisvės" name.

Lyga varo ne tik tarp organizuotų darbininkų savo švietimo darbą, bet ir neorganizuotus organizuoja. Darbas labai platus ir didelis, tad reikia finansų; va tam tikslui ir norima šiame vakarėlyje padaryti keletą dolerių, idant parėmus finansiniai tą svarbų darbą.

Kurie tik esate darbininkais, ateikite į šį mūsų rengiamą vakarėlį šiandien vakare.

Apart šokių, muzikos ir kt., dar bus ir čekerninkų imtynės už čampionatą.

Rengimo Komitetas.

Penki Užmušti, Nugriuvus Senam Namui

Užmušta 5 įnamiai, nuvirtus keturių augštų namui, 14 Greenwich Ave., New Yorke. 6 kiti pavojingai sužeisti. Areštavo kelis viršininkus Fein Griovimo Kompanijos. Kompanija nesuramstė to seno namo, kuomet jinai nugriovė kitą su juom aklinai buvusį susiglaudusį namą.

Maspeth, N. Y.

L.D.S.A. 91-mos kuopos susirinkimas įvyks 7 d. spalių (October), 8-tą val. vak., po num. 54-07—69th Lane.

Visos draugės, turime dalyvauti šiame susirinkime, nes mūsų rengiamas teatras ir prakalbos įvyks 19 d. spalių, National Hall, 91 Clinton Ave., Maspeth, N. Y.

Tai šiame susirinkime turėsime apsvarstyti, kaip geriau prisiruošt prie minėto parengimo, kad būtų pasekmingas.

Tad, draugės, būkite visos laiku.

Org. Kaulinienė.

Konferencija Laužymui Teismų Indžionkšinų Prieš Streikus

Darbo Unijų Vienybės Lyga New Yorke šaukia dirbančiųjų ir bedarbių konferenciją Manhattan Lyceum, spalių 10 d. vakare. Atsišaukime organizatorius Jack Johnstone ypač pabrėžia reikalą kovoti, kad sulaužius indžionkšinus, kurie yra teismų išduodami prieš streikus. Turi būt sulaužytas ir pats indžionkšinų įstatymas, žinomas kaip paragrafas 600. Tatai gi galima padaryt tiktai per masinius streikus ir griežtus pikietavimus, nepaisant jokių indžionkšinų.

150,000 Bedarbių Šeimynų Išmesta iš Namų už Neužsimokėjimą

Teisėjas Timothy A. Leary, pirmininkaujantis miestiniam teismui, sako, kad per paskutinius 12 mėnesių buvo iš namų išmėtyta į gatvę 150,000 šeimynų del neužsimokėjimo už butus. Tai milžiniškoj didžiumoj bedarbių šeimynos, kurios gyvendavo lindynėse už $10 iki $20 į mėnesį, bet, netekus darbo, nepajėgė apsimokėti nei už tuos laužus. Nors teisėjas Leary ir patariąs, kad namų savininkai elgtųsi žmoniškiau su bedarbių šeimynomis, tačiaus jis pats pasirašęs tūkstančius warrantų, sulig kurių leido savininkams ištrenkti į gatvę bedarbius įnamius, palaikydamas kapitalistinės nuosavybės teises.

Laukti iš kapitalistų geraširdystės, tai reiškia patiems save prisigaudinėti. Tiktai per neatlaidžią, vis energingesnę kovą tegalės bedarbiai palengvinti savo likimą. Tai kovai vadovauja Komunistų Partija, kuri reikalauja, kad būtų išleista įstatvmas, sulig kurio mokėtų kiekvienam bedarbiui ne mažiau kaip $25 į savaitę ir pridėtų po $5 nuo kiekvieno jo užlaikomo negalinčio dirbti šeimynos nario. Balsuokite už Komunistų Partijos programą ir kandidatus lapkričio 4 d.

Columbijos Universiteto Prezidentas Bijo, kad Nekiltų Revoliucija

Columbijos Universiteto prezidentas N. M. Butleris, savo prakalboj pirmamečiams studentams, atžymėjo, kad bedarbė tai yra rimčiausias šių dienų klausimas; ir jis darė rūstų pranašavimą, kad jeigu dabartinė visuomenės tvarka (kapitalizmas) "nepasitaisys" ir neaprūpins milionus žmonių darbais bei pragyvenimu, tai jie pasidarys desperatiški, ir galės įvykti pačioj Amerikoj "kas nors nauja," reiškia, revoliuciniai bedarbių ir darbininkų sukilimai.

Universitetiniai, todel, žmonės turi galvoti, kaip išrišt tas grūmojantis kapitalistinei tvarkai klausimas. Tik tas vyriausias profesorius didžiausio pasaulyj universiteto žioplai mąsto, būk kapitalizmas gali surasti vaistus nuo bedarbės ir pasilikt ant visados viešpatauti. Bedarbės klausimą išriš tiktai patys darbo žmonės, kada jie šalin nutrenks kapitalistinius valdonus ir visą galią paims į savo rankas, kaip kad Sovietų Sąjungoje.

Prie to ruošdama šios šalies darbo minias, Amerikos Komunistų Partija tuo pačiu žygiu kovoja už tuojautinę paramą bedarbiams ir už apdraudos pensijų įstatymą visiems neturintiems darbo darbininkams. Balsuokite už Komunistų Partijos kandidatus lapkričio 4 d.

Korespondentų Konferencija

Lietuviai darbininkai korespondentai iš Didžiojo New Yorko ir apielinkės, taip pat iš kaimyniškų New Jersey valstijos miestų, yra šaukiami atvažiuoti į darbininkiškų korespondentų bei komunistinių laikraščių bendradarbių konferenciją. Jinai bus rytoj, sekmadienį, spalio 5 d., po num. 1179 Broadway, New Yorke. Būkite prieš piet.

SPORTAS

KONDRATAS RISIS TREČIADIENIO VAKARE

Trečiadienį, 8 d. spalių (October), New Ridgewood Grove, St. Nicholas Ave. ir Palmetto, Brooklyn, N. Y., bus labai įdomios ristynės.

Seniausiai žinomas lietuvių ristikas, **Kondrat,** risis su ungaru **Laditzi, Tootsmond** su **Romano, Calzo** su **Hagen, Vacturof** su **Freeman, Sterzas** su **Parelli.** Pradžia 8-tą val. vakare. **Sp. Rep.**

SUSIRINKIMAI

EAST NEW YORK, N. Y.

S.L.A. 322-ros kuopos susirinkimas bus pirmadienį, 6 spalio, People's Lyceum svetainėj, 218 Van Sicklen Ave. Pradžia 8-tą val. vakare. Visi nariai ateikit.

K. Kreivėnas.
(235-236)

BROOKLYN, N. Y.

A. P. L. A. 22-ros Kuopos susirinkimas bus pirmadienį, 6-tą dieną spalio, "Laisvės" svetainėje. Prasidės 8-tą val. vakare. Visi senieji nariai, ypač kurie esate skolingi po kelis mėnesius, ateikite ir užsimokėkite, kad nebūtumėt išbraukti. Taipgi ir naujų nasiveskite.

Komitetas.
(235-236)

Užsiregistruokite, kad Galėtumėt Balsuoti

New Yorko valstijoj reikia užsiregistruot spalio 6 iki 11 d., kad piliečiai galėtų balsuot lalpkričio 4 d. rinkimuose. Darbininkai piliečiai, užsiregistruokite, kad galėtumėte atiduot savo balsą už Komunistų Partijos kandidatus ir josios programą.

Kelias dienas pirm registravimosi, Švietimo Komisija (Board of Education) paskiria kvotimams. Paprastai duoda truputį paskaityti iš laikraščio arba knygos. Kai kada reikia raštiškai atsakyt vienas kitas, ant to paties puslapio kitoj vietoj išaiškintas klausimas. Tai visai lengvai išlaikomas kvotimas. Bet, pirmą kartą norint balsuoti, turi išlaikyti tą kvotimą.

Kurie jau kartą išlaikę, daugiau kvotimų nereikia, tik turi pasakyt, kur paskutinį kartą balsavo.

Kai kur politikieriai pakiša blankas, kur klausiama, kuriai partijai priklausai. Tų blankų nereikia pildyt, bet tuščias įmesti į paskirtą dėžutę balsavimo būdelėje.

IMPERIAL BARBER COLLEGE
Mes Mokiname Barberiauti
ir moterų plaukus kirpti. Pilnas kursas $25. Ateikite ir persitikrinkite pas mumis. Lietuvis instruktorius.
IMPERIAL BARBER COLLEGE
612—10th Ave., New York, N. Y.
217-42

PARDAVIMAI

PARSIDUODA kendžių štoras, biznis įdirbtas ir gera proga pirkti. Prie štoro yra 3 kambariai. Kreipkitės po No. 117 Stagg St., Brooklyn, N. Y. (236-241)

PARSIDUODA fornišiuotų kambarių lysas. Yra 17 kambarių, steam heat, viskas gerai įrengta. Galima daryti gerą biznį, nes visi kambariai išrandavoti. Gera proga, pasinaudokit. Ch. Brown, 21 Liberty St., Brooklyn, N. Y. (235-240)

REIKALAVIMAI

KAM REIKALINGAS karpenteris-staliorius budavojimui naujų namų ir pataisymui senų, tai kreipkitės pas mus. Mes ne tik budavojam naujus ir pataisom senus namus, bet ir uždedam naujus stogus ir pataisom senus. Darbą atliekam gerai ir pigiai. J. Sem, 475 Grand Street, Brooklyn, N. Y. Tel., Stagg 7587.
228-54

Ristynes

Labai įdomiai risis
Lietuvis **KONDRAT** risis su ungaru **LADITZI**
TOOTSMOND su **ROMANO**
CALZO su **HAGEN**
VACTUROF su **FREEMAN**
STERZAS su **PARELLI**

Seredoje, 8 Spalio (October), 1930

NEW RIDGEWOOD GROVE
St. Nicholas Avenue ir Palmetto, Brooklyn, N. Y.
Pradžia 8-tą val. vakare

UŽ PRIEINAMAS KAINAS

Mes parduodam visokius muzikalius instrumentus, kaip RADIOS ir su Gramafonais prie Radio, ir rekordus ir pianams Roles. Taipgi Smuikas, Gitaras, Rusiškas Balalaikas ir kitus visus pučiamus ir spaudomus instrumentus už Cach arba Credit. Pataisom ir sutūnijam. Prisiunčiam į namus.
JONAS B. AMBROZAITIS
560 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone, Stagg 6533

L. B. ŠALINAITĖ
Praneša, kad Jau Prasidėjo Mokslas
SHELLAN MUSIC ACADEMY
PAMOKOS PIANO, BALSO, MUZIKOS TEORIJOS

L. B. Šalinaitė

P. S. Kaip kas metai, taip ir šį sezoną, rengiamas koncertas, kuriame dalyvaus Šalinaitės mokiniai.

1277 Bushwick Avenue Brooklyn, N. Y.
Tel. Foxcroft 8523

Tel., Stagg 7057
STEPHEN BREDES, Jr.
LIETUVIS ADVOKATAS
197 Havemeyer Street
(Williamsburg Bridge Plaza)
BROOKLYN, N. Y.
VALANDOS:
Nuo 9 ryte iki 6 po pietų
REZIDENCIJOS ANTRAŠAS:
65-02 Grand Ave., Maspeth, L. I.
Tel.: Juniper 6776

Telephone, Greenpoint 2320
J. GARŠVA
GRABORIUS
UNDERTAKER
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Balzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veselijoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams.
231 Bedford Avenue
BROOKLYN, N. Y.

Telephone, Stagg 9916
LORIMER RESTAURANT
Lietuvių Valgykla
VISOKIŲ RŪŠIŲ ŠVIEŽOS VALGIAI, GAMINAMI LIETUVIŠKU IR AMERIKONIŠKU STILIUM
Pavalgius čia malonu pabūti, pasišnekučiuoti su kitais, arba ramiai pasiskaityti.—Sykį atsilankę persitikrinsit.—Pabandykite!
SAVININKAI MARČIUKAI
417 Lorimer Street "Laisvės" Name
BROOKLYN, N. Y.

Telefonas: Stagg 9105
DR. A. PETRIKA
(PETRICK)
LIETUVIS DENTISTAS
221 S. 4th St., Brooklyn, N. Y.
X-Spindulių Diagnoza
Gazo Anestetika
VALANDOS:
Nuo 9 val. ryte iki 8 val. vakare.
Penktadieniais ir šventadieniais tik susitarus.

Telefonas Stagg 2812
FRANK WHITE
STOGDENGIS
Metalu Išmušame Sienas ir Lubas; Užtaisome nuo Vandens.
229-231 LEONARD ST., Brooklyn, N. Y.
Mūsų darbu patenkinti visi, kuriem tik dirbame.

LIETUVIS
FOTOGRAFAS ir MALIORIUS
DARBĄ ATLIEKA GERAI IR PIGIAI

Nufotografuoja ir sumaliavoja visokius paveikslus įvairiomis spalvomis. Atnaujina senus ir krajavus ir sudaro su amerikoniškais.
TELEFONAS: TRIANGLE 1450
Kreipkitės šiuo adresu:
JONAS STOKES
173 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
GRABORIUS
(UNDERTAKER)

NOTARY PUBLIC
Patarnauju visiem be skirtumo. Tolumas del manęs skirtumo nedaro. Mano ofisas atdaras dieną ir naktį. Darbą atlieku gerai. Reikale kreipkitės pas mane, o patarnausiu kuogeriausiai.
734 Grand Street
BROOKLYN, N. Y.
Phone, Stagg 5048

Telephone: Stagg 4409
A. RADZEVIČIUS
GRABORIUS
(UNDERTAKER)

416 Metropolitan Avenue
(Arti Marcy Avenue)
BROOKLYN, N. Y.

VIDURIAI UŽKIETĖJĘ
Kendrick's Herb Laxative Yra Padaryta iš Grynų Žolių ir Neturi Savyje Jokių Chemikalų
Šiais vaistais neužtraukia papročio ir atliuosuoja vidurius ir pagelbsti sugrąžint naturalį vidurių malimą. Nereikia virint, o tik sumaišyt su vandeniu ir užsigert einant gult. Visiškai nekenksmingas, ir galima duot vaikams, kūdikiams, lygiai kaip ir suaugusiems. Kaina . . . . . 60c, per paštą 65c
Kundroto aptieka yra didžiausia ir seniausia vaistinė. Mes specialistai sutaisyti daktarų receptus, ir užtikrinam, kad sudėtinės šių receptų dalys, gydytojų užsakymu, yra naujos, tyros ir geriausios
Mes taip pat turime žolių ir gerą sandėlį gyduolių. Kiekvieną kartą reikalaujant, kreipkitės:
KUNDROTO APTIEKA
P. J. KUNDROTA, Savininkas
229 Bedford Avenue Brooklyn, N. Y.
Kamp. N. 4-tos gatvės Tel., Greenpoint 2017-2360-3514
Iškirpkit šį skelbimą ir prisiųskit kartu su užsakymu.

Tel., 0783 Stagg
J. LeVANDA
(Levandauskas)
GRABORIUS
(Undertaker)
107 Union Avenue
(Arti Grand St.)
BROOKLYN, N. Y.